

ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร
จังหวัดสมุทรปราการ

สารนิพนธ์
ของ
นางสาววราพร เทพาลุน

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกธุรกิจศึกษา
มีนาคม 2547
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร
จังหวัดสมุทรปราการ

บทคัดย่อ

ของ

นางสาววราพร เทพาลุน

14 ส.ย. 2547

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกธุรกิจศึกษา
มีนาคม 2547

วราพร เทพาลุน.(2547).ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสหวิทยาเขตวิทย์ปราชญ์
จังหวัดสมุทรปราการ. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงาน
อาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปราชญ์
จังหวัดสมุทรปราการ 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน
และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน และเปรียบเทียบปัญหาการเรียนของนักเรียน จำแนกตาม
เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย โครงงานอาชีพที่เลือกปฏิบัติ และมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 273
คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบ
เทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ค่า t ($t - test$) และความแปรปรวนทางเดียว (One -
Way Analysis of Variance)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนมีปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. นักเรียนที่มี เพศต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาวิชามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านผู้เรียนและด้านกิจกรรมการเรียนการสอน มีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
4. นักเรียนที่เลือกปฏิบัติโครงงานอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. นักเรียนที่มีมูลเหตุจูงใจในการปฏิบัติโครงงานอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาวิชา นักเรียนมีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. นักเรียนมีปัญหามากที่สุด คือ สมาชิกในกลุ่มขาดความสามัคคี และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่มากที่สุด คือ โรงเรียนควรมีสถานที่ อุปกรณ์ให้เพียงพอกับความต้องการ

**LEARNING PROBLEMS OF STUDYING IN PROJECT WORK OF
MATTHAYOM SUKSA 6 STUDENTS IN VITAVAPRAKARN
GROUP,SAMUTPRAKARN**

**AN ABSTRACT
BY
MISS.WARAPORN TEPALUN**

**Presented in partial fulfillment of the requirements
For the Master of Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
March 2004**

Waraporn Tepalun.(2547). Learning Problems in Studying Project Work of Matthayom Suksa 6 Students Vitayaprakarn Group, Samutprakan. Master Project,M.Ed., (Business Education). Bangkok : Graduate School, Sirinakharinwirot University. Project Advisor : Associate Professor Dr. Suwat Watanawong.

The purpose of this research was to study the learning problems in project work of Matthayom Suksa 6 students in the Vitayaprakarn Group, Samutprakarn. This study dealt with four aspects : content , learners, teaching and learning methods and the learning environment, as well as compared these problems in accordance with the following variables : sex, academic achievement, selected project work, and motive behind project selection.

The sample group for this research consisted of 273 students in Matthayom Suksa 6 and questionnaires used the method of rated checking. Statistical methods used to analyze the data were percentage, mean , standard deviation, t-test, f-test and the Scheffe method.

This research work revealed the following :

1. The whole and individual learning problems of students were in the middle level.
2. The learning problems of the students in different genders were significantly different at the .01 level. Concentrated on each parts found that in the course content part, the learning problems of the students was significantly different at the .05 level, in learners and learning – teaching parts were significantly different at the .01 level.
3. The learning problems of the students in different academic achievement was not significantly different.
4. The learning problems of the students in difference project work was not significantly different.
5. The whole and individual learning problems of the students in different of motivation in selecting project work was not significantly different. Concentrated on each parts found that in the course content part, the leaning problems of the students was significantly different at the .01 level.

6. The most frequency of the problem was the group members lack of unity as well as the school lack of learning area and equipment.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

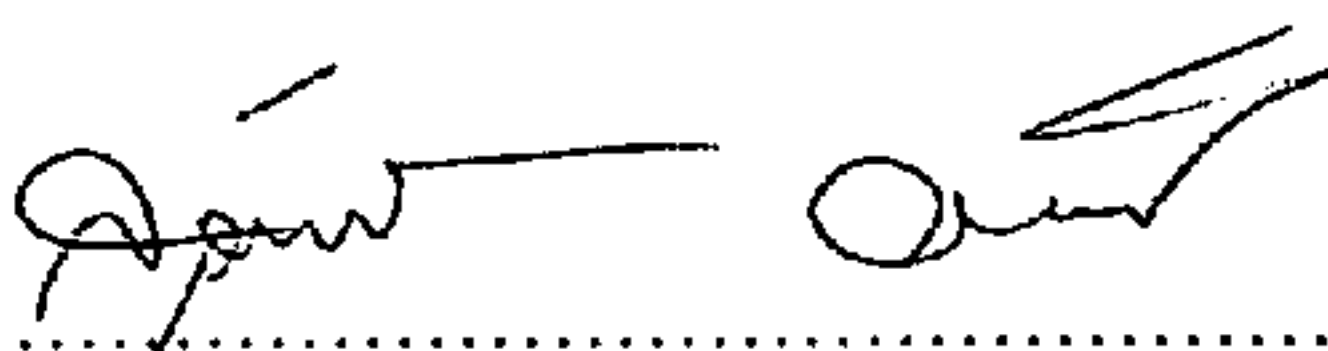
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

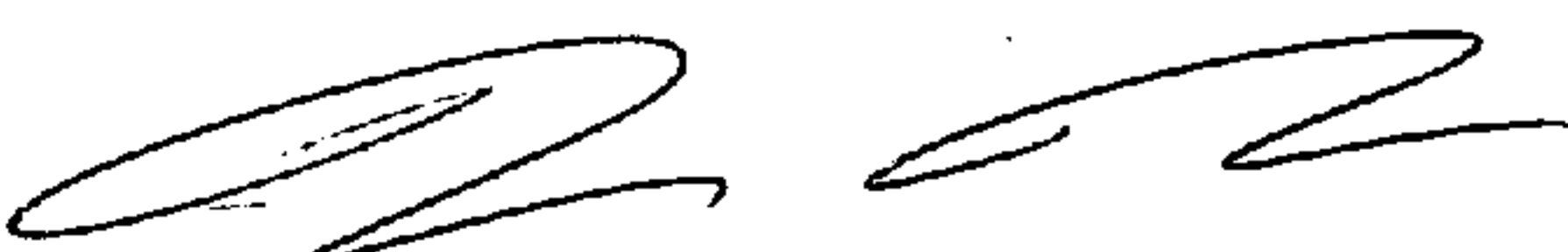

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์)

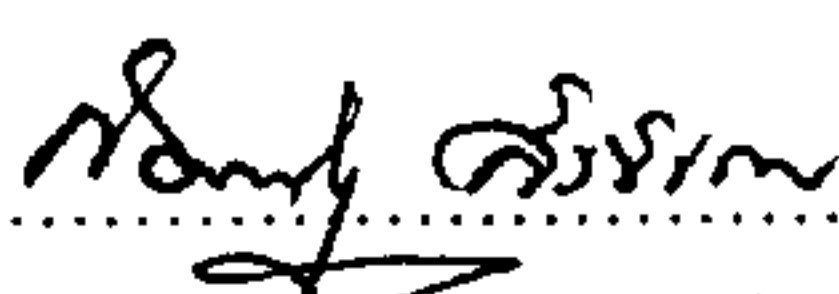
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนนตพงษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทยพิสุทธิ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)

วันที่ 19 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จาก รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และประธานคณะกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเชิด ภิญโญนันตพงษ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ ศิริแพทย์พิสุทธิ์ ที่กรุณาร่วมเป็นกรรมการสอบ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์พาสนา ชลบุรพันธ์ อาจารย์ศิรินันท์ สามัญ ศึกษาพิเศษ เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และอาจารย์พิเชษฐ์ ยังตรง อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่านที่ให้ความกรุณา ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ให้ผู้ศึกษาค้นคว้าสามารถทำสารนิพนธ์ได้จนสำเร็จ

ขอกราบขอบพระคุณบิดา นายสวัสดิ์ เทพาลุน มารดา นางพลอยนิล เทพาลุน และขอขอบคุณพี่น้องทุกคน ผู้เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือทุกสิ่งทุกอย่างกับผู้ศึกษาค้นคว้า

ขอขอบคุณอาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนบางบ่อวิทยาคม ที่ให้ความร่วมมือในการพัฒนาเครื่องมือเพื่อการพัฒนา รวมถึงอาจารย์และนักเรียนโรงเรียนหลวงพ่อบ้านคลองด่านอนุสรณ์ โรงเรียนหาดอมราอักษรลักษณ์วิทยา โรงเรียนสมุทรปราการ และโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการศึกษาปัญหาในการเรียนของนักเรียน

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ เอกธุรกิจศึกษาทุกคน ที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษาค้นคว้ามาโดยตลอด รวมถึงผู้ที่มีส่วนช่วยให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ประโยชน์และคุณค่าของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่ บิดา มารดา ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

วราพร เทพาลุน

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
กรอบแนวความคิด.....	5
สมมติฐานการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
สหวิทยาเขตวิทยปรางกร.....	8
ความเป็นมาของสหวิทยาเขต.....	8
บริบททางสังคมและการศึกษาของสหวิทยาเขต.....	9
วัตถุประสงค์ของสหวิทยาเขตวิทยปรางกร.....	10
นโยบายของสหวิทยาเขตวิทยปรางกร.....	11
เป้าหมายของสหวิทยาเขตวิทยปรางกร.....	11
ข้อมูลเบื้องต้นของสหวิทยาเขตวิทยปรางกร.....	13
ลักษณะของโครงการ.....	14
ความหมายของโครงการ.....	14
ประเภทของโครงการ.....	15
แนวปฏิบัติในการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ.....	15
แนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการ.....	19
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนการสอน.....	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	39
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	39
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....	68
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	68
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	68
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	69
สมมติฐานการวิจัย.....	69
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	69
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	71
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
การอภิปรายผล.....	75
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	85

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก (ต่อ)	
ภาคผนวก ก.....	86
ภาคผนวก ข.....	94
ภาคผนวก ค.....	100
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	107

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากร จำแนกตามโรงเรียน.....	39
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนและโครงการที่ปฏิบัติ.....	40
3	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของ นักเรียน จำแนกตาม เพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม โครงการอาชีพที่เลือกปฏิบัติ และมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงการ.....	49
4	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงาน โครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร โดยรวมและรายด้าน.....	51
5	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงาน โครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร ด้านเนื้อหาวิชาโดยรวมและรายด้าน.....	52
6	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงาน โครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร ด้านผู้เรียน โดยรวมและรายด้าน.....	53
7	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงาน โครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนโดยรวมและรายด้าน.....	54
8	ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงาน โครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน โดยรวมและรายด้าน.....	55
9	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จำแนก ตามเพศ โดยรวมและรายด้าน.....	58

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

10	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จำแนกตามผลการเรียนเฉลี่ยสะสม โดยรวมและรายด้าน.....	60
11	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จำแนกตามโครงงานอาชีพที่เลือกปฏิบัติ โดยรวมและรายด้าน.....	61
12	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จำแนกตามมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงงาน โดยรวมและรายด้าน.....	63
13	การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จำแนกตามมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงงานด้านเนื้อหาวิชา.....	64
14	รวบรวมปัญหาอื่น ๆ เกี่ยวกับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร.....	65
15	รวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร.....	66

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

นับตั้งแต่ประเทศไทยเกิดภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจตั้งแต่ปี 2539 เหมือนกับประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก ก่อให้เกิดผลกระทบกับสถานประกอบการต่าง ๆ ในประเทศไม่ว่าจะมีขนาดใหญ่หรือขนาดเล็ก ส่งผลให้เกิดปัญหาในประเทศที่แต่ละรัฐบาลไม่สามารถแก้ปัญหาได้คือ ปัญหาการว่างงาน เนื่องจากสถานประกอบการต่าง ๆ ได้เลิกกิจการหรือบางกิจการมีการลดจำนวนพนักงานลง เพื่อพยุงให้กิจการสามารถอยู่รอดได้ ส่งผลให้มีการว่างงานเพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี โดยไม่มีทีท่าว่าจะลดลง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับต่าง ๆ ที่มุ่งสู่เส้นทางการทำงาน มีการแข่งขันกันมากขึ้น มีจำนวนมากที่ประสบผลสำเร็จ และก็มีจำนวนมากที่ต้องล้มเหลวในการประกอบอาชีพ ซึ่งนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปจากสถาบันการศึกษาแล้ว ต้องประสบปัญหาในการประกอบอาชีพเพราะขาดทักษะและประสบการณ์ตรง นอกจากนั้น ในขณะที่เรียนในสถานศึกษาผู้เรียนไม่สามารถเลือกเรียนในรายวิชาที่ตนเองถนัด และมีความสนใจได้ เนื่องจากโรงเรียนจะจัดแผนการเรียนไปตามความพร้อมของทางโรงเรียนเป็นหลัก ในด้านเนื้อหา มีเนื้อหามากเกินไป เน้นการสอนหนังสือ มีใช้สอนคน อีกทั้งเนื้อหาบางส่วนไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตของผู้เรียน เนื้อหาที่เน้นทางด้านกระบวนการ การคิดอย่างมีเหตุผลยังมีน้อย ยากต่อการทำให้เกิดความคิดรวบยอด และการนำไปสู่การแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม (ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ. 2536 : 2)

นโยบายการศึกษาเพื่ออาชีพแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) มุ่งเร่งรัดการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพในทุกระดับและประเภทการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถที่จะเป็นผู้ประกอบโดยมีการเร่งรัดให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผน การผลิตพัฒนากำลังคนทางการศึกษาและ ทบทวนถึงความต้องการกำลังคนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อปรับแผนและเร่งการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องและตอบสนองต่อการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศ

แนวทางการป้องกันการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับต่าง ๆ ที่สำคัญที่สุด คือ การส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพอิสระในระหว่างที่กำลังเรียนและระดับการศึกษาที่ควรจะให้ ความสำคัญเป็นพิเศษคือ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เพราะการมัธยมศึกษาเป็นระดับการศึกษาที่ นักเรียนอยู่ในวัยทำงานเป็นจำนวนมากและมีความใกล้ชิดกับชุมชนในท้องถิ่น กระทรวงศึกษาธิการจึง

ได้ประกาศใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย 2542 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2542) มุ่งเน้นการเรียนรู้กลุ่มวิชาที่ผู้เรียนจะใช้ ประโยชน์ในการประกอบอาชีพโดยตรง คือ รายวิชาการปฏิบัติการโครงการอาชีพ (ช041) ให้นักเรียนที่จะสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทุกคนต้องผ่านการเรียนวิชาดังกล่าว จำนวน 6 หน่วยกิต เป็นการเรียนวิชาโครงการที่เน้นให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ผู้มี วัฒนธรรม คุณธรรม สามารถทำงานเป็นกลุ่มพึ่งตนเองและเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพรวมทั้ง สามารถใช้ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ในชีวิต การปฏิบัติงานโครงการอาชีพ เป็นการเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติเองทั้งหมด ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดการปฏิบัติงานโดยมีครู – อาจารย์ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ.2542) โดยบังคับให้นักเรียนที่จะสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ต้องเรียนรายวิชาการปฏิบัติการโครงการอาชีพ (ช 041) เพื่อให้มีความรู้และทักษะทางอาชีพเพียงพอที่จะประกอบอาชีพ เพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต มุ่งให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานอาชีพอย่างครบวงจร เพื่อให้มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพโดยเฉพาะอาชีพอิสระ มีทักษะในการจัดการ เห็นคุณค่าและความจำเป็นในการประกอบอาชีพสุจริต มองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมในการทำงานและการพึ่งตนเอง รักการทำงาน รวมทั้งมีรายได้ระหว่างเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542) ซึ่งเป็นวิชาที่ใหม่สำหรับครูผู้สอนวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ และนักเรียนที่เรียน เนื่องจากการเรียนรายวิชาโครงการในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายเท่าที่ผ่านมา ประสบปัญหาต่าง ๆ มากมายทั้งในด้านตัวครูผู้สอนและตัวผู้เรียนเองซึ่งจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพที่อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ได้พบปัญหาในการเรียนการสอน คือ นักเรียนมีความคิดริเริ่มน้อย นักเรียนส่วนใหญ่จะทำโครงการอาชีพตามที่ครูยกตัวอย่างให้ หรือตามตัวอย่างที่ครูผู้สอนให้ทำการวิเคราะห์เพื่อประเมินโครงการที่ผ่านมา และมีบางกลุ่มทำตามโครงการที่ลอกมาจากหนังสือต่าง ๆ ที่ตนเองไม่มีความถนัด ส่งผลให้การทำโครงการไม่เกิดผลต่อตัวผู้เรียนเท่าที่ควร (ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ. 2536 ; อ้างอิงจาก สิงห์ สิงหเสนี.2535)

จากนโยบายและแนวทางในการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ เป็นการเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติเองทั้งหมด ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดการปฏิบัติงาน โดยมีครู – อาจารย์ ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2542) ส่งผลให้ครูผู้สอนและตัวนักเรียนผู้ปฏิบัติเองที่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจชัดเจนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาโครงการมีกระบวนการในการสร้างทักษะและการปฏิบัติงานโครงการอาชีพไปคนละทิศละทาง สถานศึกษาต่างก็ก็มีแนวทางในการเรียนการสอนต่างกัน ใช้เกณฑ์การวัดผลและการประเมินผลแตกต่างกัน จากปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัญหาการจัดกิจกรรมและปัญหาที่เกิดขึ้นใน "การเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ" ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นและหาแนวทางแก้ไข เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร จังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามเพศ ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม โครงการที่เลือกปฏิบัติ และมูลเหตุที่เลือกปฏิบัติโครงการ
3. เพื่อรวบรวมปัญหาอื่น ๆ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร จังหวัดสมุทรปราการ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งจะเป็นแนวทางที่ครูที่ปรึกษาโครงการอาชีพ ผู้บริหาร ผู้ปกครองและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร นำไปวางแผนปรับปรุง พัฒนาและแก้ไข การเรียนวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ตรงกับสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันมากที่สุด

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาทางการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร โดยมีขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร จังหวัดสมุทรปราการ ที่เรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ประจำปีการศึกษา 2545 จำนวน 915 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น ในแต่ละชั้นเรียน สุ่มตัวอย่างนักเรียนอย่างง่ายโดยใช้สูตรการคำนวณของ ยามาเน่(Yamane. 1973)ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่าง 279 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น

1.1 เพศ แบ่งเป็น

1.1.1 ชาย

1.1.2 หญิง

1.2 ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม

1.2.1 3.00 - 4.00

1.2.2 2.00 - 2.99

1.2.3 1.00 - 1.99

1.3 โครงการอาชีพที่เลือกปฏิบัติ

1.3.1 โครงการคอมพิวเตอร์

1.3.2 โครงการคหกรรม

1.3.3 โครงการอุตสาหกรรม

1.3.4 โครงการธุรกิจ

1.4 มูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงการ

1.4.1 เลือกด้วยตนเอง

1.4.2 เลือกตามเพื่อน

1.4.3 เลือกเพราะผู้ปกครอง

1.4.4 เลือกเพราะครูผู้สอน

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามทัศนะของนักเรียน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน

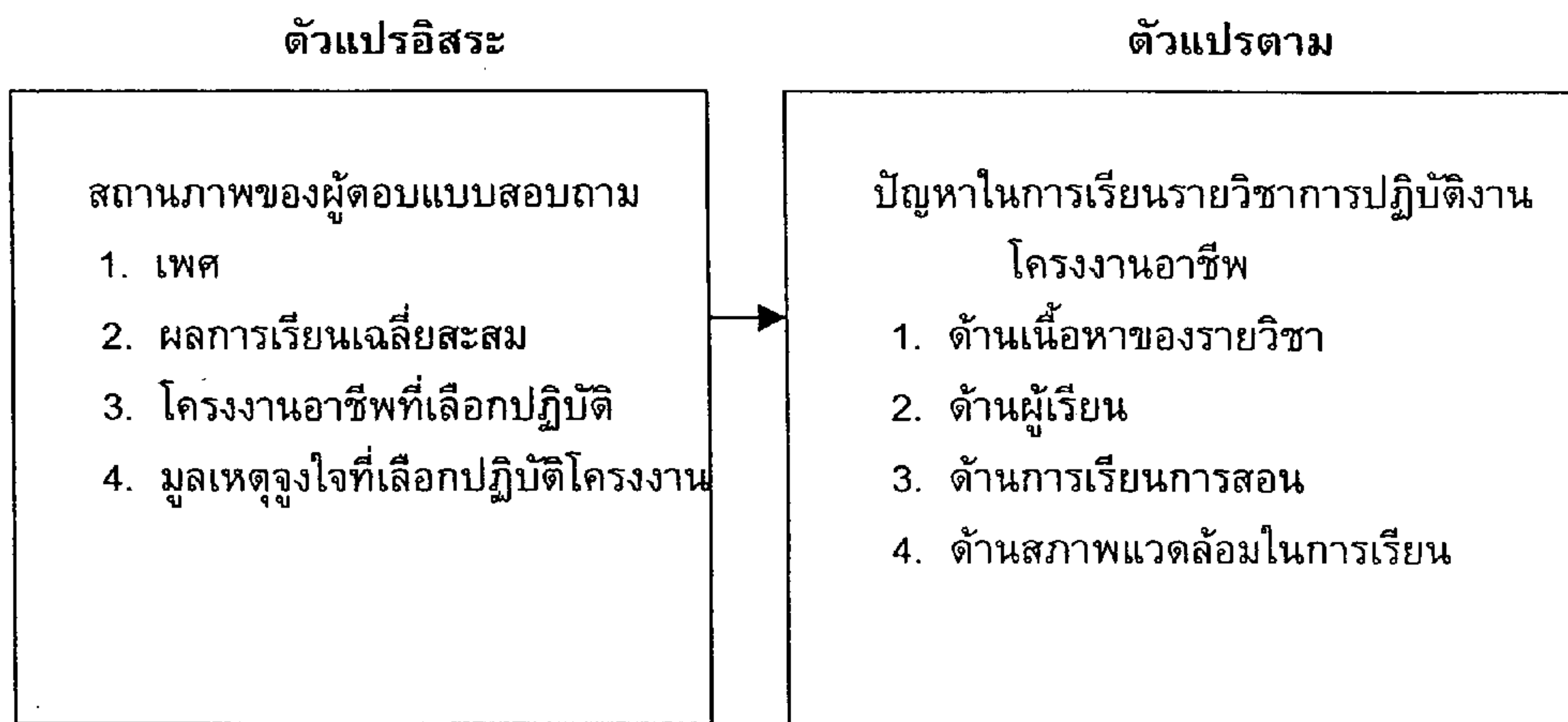
2.1 ด้านเนื้อหาของรายวิชา

2.2 ด้านผู้เรียน

2.3 ด้านการเรียนการสอน

2.4 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่เลือกโครงการที่ปฏิบัติต่างกัน มีปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีมูลเหตุในการเลือกปฏิบัติโครงการต่างกัน มีปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการเรียน หมายถึง สภาพการณ์ และอุปสรรค หรือข้อขัดข้องต่าง ๆ ซึ่งเป็นสาเหตุให้การเรียนดำเนินไปโดยไม่ราบรื่น และมีปัญหาต่อการเรียนวิชาการปฏิบัติการโครงการอาชีพ รหัส (ช 041) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านเนื้อหาของรายวิชา หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาในรายวิชาตามความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาการปฏิบัติการโครงการอาชีพ ความต่อเนื่องของเนื้อหาวิชา ความเหมาะสม และทันสมัย การจัดลำดับเนื้อหาวิชา ความยากง่าย ตลอดจนความเพียงพอของเนื้อหาวิชาในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

1.2 ด้านผู้เรียน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับความรับผิดชอบและการใช้เวลาในการเรียน พื้นความรู้ของผู้เรียน ความสัมพันธ์กับเพื่อนในชั้นเรียน สุขภาพทางกาย จิตใจ และสภาพเศรษฐกิจของครอบครัว

1.3 ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิธีการสอน เช่น เทคนิคการสอนของผู้สอน ระยะเวลาในการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศการเรียน และการวัดผลประเมินผล

1.4 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับบรรยากาศทางวิชาการภายในโรงเรียน ทั้งภายในและนอกห้องเรียน ความพร้อมของอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน อาคารสถานที่ ห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนการสอน

2. นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรายวิชาการปฏิบัติการโครงการอาชีพในปีการศึกษา 2545 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร ประกอบด้วย 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนสมุทรปราการ โรงเรียนหาดอมราอักษรลักษณ์วิทยา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ และ โรงเรียนหลวงพ่อบานคลองด่านอนุสรณ์

3. ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม จากทุกรายวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนวิชาการปฏิบัติการโครงการอาชีพ ในปีการศึกษา 2545 คัดคะแนนเฉลี่ยสะสมสิ้นภาคเรียนที่ 2/2545 โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

ระดับผลการเรียนต่ำ หมายถึง นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่

1.00 – 1.99

ระดับผลการเรียนปานกลาง หมายถึง นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่

2.00 - 2.99

ระดับผลการเรียนสูง หมายถึง นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่

3.00 - 4.00

4. โครงการอาชีพที่เลือกเรียน หมายถึง โครงการอาชีพในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่จัดให้นักเรียนเลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน แบ่งออกเป็น 4 โครงการอาชีพ

1. โครงการอาชีพคอมพิวเตอร์
2. โครงการอาชีพคหกรรม
3. โครงการอาชีพอุตสาหกรรม
4. โครงการอาชีพธุรกิจ

5. มุมเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงการ หมายถึง ปัจจัย วิธีการ กระบวนการหรือสิ่งเร้าที่ชักนำผลักดัน และส่งเสริมให้นักเรียนตัดสินใจเลือกปฏิบัติโครงการอาชีพในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

5.1 เลือกด้วยตนเอง หมายถึง ความสนใจ ความต้องการ ความรู้ ความสามารถ ความพึงพอใจ ที่ทำให้ตัดสินใจเลือกโครงการอาชีพที่ปฏิบัติ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

5.2 เลือกตามเพื่อน หมายถึง การได้รับการชักจูงชี้แนะและส่งเสริมจากเพื่อนที่เรียนด้วยกัน ที่ทำให้ตัดสินใจเลือกโครงการอาชีพที่ปฏิบัติ

5.3 เลือกเพราะผู้ปกครอง หมายถึง การได้รับการชักจูงชี้แนะและส่งเสริมจากผู้ปกครอง ที่ทำให้ตัดสินใจเลือกโครงการอาชีพที่ปฏิบัติ

5.4 เลือกเพราะครูผู้สอน หมายถึง การได้รับการชักจูงชี้แนะและส่งเสริมจากครูผู้สอน ที่ทำให้ตัดสินใจเลือกโครงการอาชีพที่ปฏิบัติ

6. โครงการ หมายถึง สถานการณ์การเรียนรู้ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้ความสามารถที่ได้ศึกษามา มาเป็นองค์ประกอบในการจัดทำโครงการ

7. สหวิทยาเขตวิทยปราชการ หมายถึง การแบ่งพื้นที่ในการรับผิดชอบด้านการศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาของจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย 4 โรงเรียน คือ โรงเรียนสมุทรปราการ โรงเรียนหาดอมราอักษรลักษณ์วิทยา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ และ โรงเรียนหลวงพ่อบานคลองด่านอนุสรณ์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. สหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร
 - 1.1 ความเป็นมาของสหวิทยาเขต
 - 1.2 บริบททางสังคมและการศึกษาของสหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร
 - 1.3 วัตถุประสงค์ของสหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร
 - 1.4 นโยบายของสหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร
 - 1.5 เป้าหมายของสหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร
 - 1.6 ข้อมูลเบื้องต้นของสหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร
2. ลักษณะของโครงการ
 - 2.1 ความหมายของโครงการ
 - 2.2 ประเภทของโครงการ
 - 2.3 แนวปฏิบัติในการปฏิบัติโครงการอาชีพ
3. แนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการ
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนการสอน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน

สหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร

1. ความเป็นมาของสหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร

ตามที่ กรมสามัญศึกษา กำหนดนโยบายให้ สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนแบบสหวิทยาเขต เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาให้ทัดเทียมกัน ให้นักเรียนมีโอกาสได้เรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพและอยู่ใกล้บ้านโดยมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในด้านการเรียนการสอนของครูอาจารย์และนักเรียนมีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน และนำระบบการบริหารจัดการ มาใช้ในการดำเนินงานในโรงเรียนสังกัดวิทยาเขตเดียวกัน และให้ ชุมชนเข้ามามีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษา อีกด้วย อันจะนำไปสู่การลดค่านิยมของผู้ปกครอง ในการเลือกให้นักเรียนในปกครองของตนเข้าเรียน โรงเรียนที่มีชื่อเสียง ลดปัญหาการเดินทางไปในโรงเรียนที่ไกลบ้าน และช่วยลดค่าใช้จ่ายของนักเรียน ตลอดจน ปัญหาการรับนักเรียนของกรมสามัญศึกษา ไปอีกด้านหนึ่งด้วย

สหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร ได้เริ่มดำเนินการสืบเนื่องจาก สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ได้มอบให้คณะกรรมการกำหนดแนวทางและกำกับติดตามการดำเนินการตามนโยบายการจัดตั้งโรงเรียนแบบสหวิทยาเขต จังหวัดสมุทรปราการ ตามคำสั่ง สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ ที่ 131/2541 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางและกำกับติดตามการดำเนินการตามนโยบายจัดตั้งโรงเรียนแบบสหวิทยาเขต จังหวัดสมุทรปราการ สั่ง ณ วันที่ 14 สิงหาคม พ.ศ. 2541 และจากการประชุมและพิจารณาของคณะกรรมการ ได้จัดแบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 สหวิทยาเขต โดยจัดกลุ่มโรงเรียนใน สหวิทยาเขตที่ 1 รวม 4 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนสมุทรปราการ
2. โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัยสมุทรปราการ
3. โรงเรียนหาดอมราอักษรลักษณ์วิทยา
4. โรงเรียนหลวงพ่อบ้านคลองด่านอนุสรณ์

โดยมอบหมายให้ ผู้อำนวยการโรงเรียนสมุทรปราการ เป็น ประธานสหวิทยาเขต และร่วมดำเนินการตาม รูปแบบของสหวิทยาเขต ตลอดมา

2. บริบททางสังคมและการศึกษา ของสหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณค่า และมีชีวิตที่เหมาะสม ต่อสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว บทบาทอันสำคัญของกระบวนการทางการศึกษาจึงต้องจัดและพัฒนาประชาชนในชาติให้มีคุณค่า และคุณภาพอันเหมาะสมต่อการดำรงชีวิต อยู่ท่ามกลางกระแสเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ข่าวสาร ข้อมูลและการเรียนรู้ ซึ่งเชื่อมโยงถึงกันของสังคมโลกปัจจุบัน และส่งผลกระทบถึงสังคมไทยด้วย

สังคมไทยในอนาคต จึงควรเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ รู้เท่าทันโลกของการแข่งขันและการร่วมมือกัน มีสมรรถภาพ วินัย คุณภาพตามหลักธรรมทางศาสนา เสรีภาพ ความยุติธรรม เมตตา กรุณา ครอบครัวยุคใหม่ ชุมชนเข้มแข็ง สังคมสงบสุข เศรษฐศาสตร์สมดุลมีเสถียรภาพและสิ่งแวดล้อมยั่งยืน เคารพในสิทธิมนุษยชน ประเทศชาติ มีความมั่นคง มีสันติกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมโลก และสันติธรรมชาติ

สภาพแวดล้อมทางสังคมและการศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร ซึ่งประกอบด้วย โรงเรียน 4 โรงเรียน ซึ่งโรงเรียนทั้ง 4 โรงเรียน ตั้งอยู่ในพื้นที่ทอดยาวไปตามถนนสุขุมวิทส่งผลให้สภาพของสังคม และการศึกษา ที่สหวิทยาเขตตั้งอยู่มีลักษณะ ดังนี้

1. ลักษณะอาชีพของผู้ปกครองมีหลากหลายอาชีพ นักเรียนที่รับเข้ามาเรียนจึงมีพื้นฐานทางครอบครัว ค่อนข้างแตกต่างกันมาก นักเรียนต้องมีการปรับตัวเข้าหากันค่อนข้างสูงมาก

2. ฐานะทางเศรษฐกิจของนักเรียน มีตั้งแต่ระดับดี ระดับกลาง และระดับต่ำ ซึ่งฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับต่ำมีจำนวนค่อนข้างมาก เนื่องจากมีโรงงานอุตสาหกรรมตั้งอยู่เป็นจำนวนค่อนข้างมาก ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่ไม่มั่นคงต่อการประกอบอาชีพมากนัก มีการบอกเลิกจ้าง หรือหยุดกิจการเสมอ นอกจากนี้ ยังมีนักเรียนบางส่วนที่มาจากต่างจังหวัด มาอาศัยกับญาติพี่น้อง แต่จะมีปัญหาเรื่องของผู้ปกครอง ไม่สามารถช่วยดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างใกล้ชิด

3. สภาพการคมนาคมขนส่ง ถึงแม้จะมียานพาหนะ หลากหลายรูปแบบให้เลือก แต่สภาพที่ตั้งของโรงเรียนสหวิทยาเขตวิทย์ปราชญ์บางโรงเรียน ตั้งอยู่ในบริเวณที่มีการจราจรแออัด โดยเฉพาะในเวลาเร่งด่วนที่นักเรียนต้องเดินทางมาโรงเรียนตอนเช้าและกลับตอนเย็น นอกจากนี้ โรงเรียนในสหวิทยาเขตบางโรงเรียน ไม่ได้รับความสะดวกเท่าที่ควร เนื่องจากมีสภาพที่ตั้งอยู่ห่างไกลเกินไป ทำให้ผู้ปกครองไม่นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียน

4. ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ยังต้องการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงเพราะมีความเข้าใจว่า โรงเรียนมีคุณภาพ และมีมาตรฐานการศึกษาสูงกว่า มีความพร้อมทางด้านอุปกรณ์และบุคลากรมากกว่า

5. ครู - อาจารย์ บุคลากรของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนมากเกินไปในบางรายวิชาและขาดในบางรายวิชา

6. โรงเรียนแต่ละโรงเรียนมีจุดเด่นแต่ละด้านแตกต่างกันไป

3. วัตถุประสงค์ของสหวิทยาเขตวิทย์ปราชญ์

1. ดำเนินการแลกเปลี่ยนบุคลากร ทั้ง ด้านวิชาการ ปกครอง บริการ ชุกรการ และแผนงาน

2. ร่วมใช้ทรัพยากร อาคารสถานที่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ร่วมกันในส่วนที่สามารถใช้ร่วมกันได้

3. บริหารงบประมาณในส่วนที่จัดกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ร่วมกันของโรงเรียนเป็นกลุ่มสหวิทยาเขต

4. โรงเรียนในสหวิทยาเขตมีมาตรฐานใกล้เคียงกันในทุกด้าน

5. สร้างความเสมอภาคในการรับเข้ารับการศึกษานักเรียน

6. โรงเรียนในสหวิทยาเขตได้รับความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุน จาก ชุมชนท้องถิ่น เอกชน อย่างต่อเนื่อง

7. นักเรียนในสหวิทยาเขตมีทักษะพื้นฐานทางวิชาการ คุณธรรม จริยธรรม อย่างเพียงพอ และใกล้เคียงกัน

8. ผู้ปกครอง ให้การยอมรับ ส่งบุตรหลานเข้าเรียน ในโรงเรียนในสหวิทยาเขตด้วยความมั่นใจ และพอใจ

4. นโยบายของสหวิทยาเขตวิทยปการ

1. เร่งรัดและร่วมมือในการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นให้ผู้เรียน ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ อย่างมีวิจารณญาณ มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง
2. เร่งรัดและร่วมมือในการปฏิรูปการสรรหา การผลิตและการพัฒนาครู - อาจารย์ และบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ มีความตระหนัก สำนึก และรับผิดชอบต่อการจัดการเรียน การสอนได้อย่างมีคุณภาพ
3. เร่งรัดและร่วมมือในการจัดหาและระดมทรัพยากรให้เพียงพอ รวมทั้งการนำ เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เหมาะสม มาใช้เพื่อการพัฒนาการศึกษา
4. ร่วมมือกันส่งเสริมและประสานงานให้บุคลากรในครอบครัว ชุมชน องค์กร การ พัฒนาเอกชน และภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
5. ร่วมมือกันสร้าง กระจายเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อเป็นแหล่งอำนวยความสะดวกให้ เยาวชน และประชาชน สามารถแสวงหาความรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และนำไปสู่การ สร้างสังคมไทย ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้
6. เร่งรัดและร่วมมือในการปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. เป้าหมายของสหวิทยาเขตวิทยปการ

1. โรงเรียนมีมาตรฐานใกล้เคียงกัน และได้รับการยอมรับจากชุมชนและท้องถิ่น
2. โรงเรียนได้รับความร่วมมือ ช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน ท้องถิ่น เอกชนและ หน่วยงานต่าง ๆ
3. นักเรียนมี คุณธรรม จริยธรรม มีความรู้และทักษะพื้นฐานทางวิชาการ อย่าง เพียงพอ มีโอกาสต่อการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองหรือศึกษาต่อ รวมทั้งรู้จักเลือกใช้ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม
4. นักเรียน มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน ด้านอาชีพของท้องถิ่น และอาชีพสมัยใหม่ เพียงพอ ต่อการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ หรือแสวงหาความรู้ และการพัฒนาทักษะเพิ่มเติมมีความ อดทน และมีจรรยาบรรณต่ออาชีพ
5. นักเรียน เจริญเติบโตเหมาะสมกับอายุ ได้รับความรู้ ในด้านการพัฒนาสุขภาพ พลานามัย โดยเฉพาะในเรื่องของการป้องกันตนเองกับยาเสพติด โรคติดต่อร้ายแรง การเล่นกีฬา การออกกำลังกาย อาหารและโภชนาการอย่างต่อเนื่องและทันสมัย
6. นักเรียนได้รับการส่งเสริม และพัฒนาทางด้านศิลปวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ไทย ทั้งในด้านการใช้ภาษาไทย การแสดงออกซึ่ง ศิลปวัฒนธรรมไทย สิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมเอกลักษณ์ ไทย และท้องถิ่น รวมทั้งการเสริมสร้างความรู้และจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและพัฒนา ศิลปวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่ตลอดไป

7. นักเรียนได้รับข่าวสาร ความรู้ด้านการเมือง การปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างกว้างขวาง ต่อเนื่อง ทันสมัย โรงเรียน มีบรรยากาศของประชาธิปไตยทั้งในและนอกโรงเรียน

8. โรงเรียนในสหวิทยาเขต มีการติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารถึงกันอย่างรวดเร็วและร่วมมือช่วยเหลือกันในด้าน วิชาการ บุคลากร อาคารสถานที่และทรัพยากร อุปกรณ์อื่น ๆ รวมทั้งมีเครือข่ายเชื่อมโยง ร่วมกันช่วยเหลือกับองค์กรหรือหน่วยงานอื่น ๆ ด้วย

9. บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ ความสามารถ และวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานสามารถใช้เทคโนโลยี ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสม มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ และเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ทำงานร่วมกันเป็นทีม ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง มีความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน

10. โรงเรียนมีความเข้มแข็ง สามารถแก้ปัญหา และพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม ทันทีที่ สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของประเทศชาติ

6. ข้อมูลเบื้องต้นของสหวิทยาเขตวิทยปการ

โรงเรียน	พื้นที่	บุคลากร			แผนชั้นเรียนเต็มรูป	รวมห้องเรียน
		ครู-อาจารย์	นักเรียน	ลูกจ้างประจำ		
สมุทรปราการ 498 ถ.สุขุมวิท ต.ปากน้ำ อ.เมือง จ.สมุทรปราการ	17 ไร่	156	3,289	22	14/12/13 12/10/10	77 ห้อง
นวนิทรราชินุทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ 261 ม.3 ต.บางปูใหม่ อ.เมือง จ. สมุทรปราการ อักษรย่อ นมร.สทส. สี่ประจำโรงเรียน ชมพู-ฟ้า	20 ไร่	72	2,203	5	12/12/12 12/12/12	72 ห้อง
หาดอมราอักษรลักษณ์ วิทยา 234 หมู่ 4 ถ. ห้วยบ้าน ต.ห้วย บ้าน อ.เมือง จ.สมุทรปราการ 10280	22 ไร่ 1 งาน	63	1,143	13	10/10/10 3/3/3	39 ห้อง
หลวงพ่อบานคลอง ด่านอนุสรณ์ 600 หมู่ 13 ต.คลองด่าน อ.บางปะ จ.สมุทรปราการ 10550 สี่ประจำโรงเรียน ม่วง – เหลือง	46 ไร่	44	1,075	9	10/10/10 4/4/4	42 ห้อง

ลักษณะของโครงการ

1. ความหมายของโครงการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 16) ให้ความหมายของโครงการ (Project) หมายถึง สถานการณ์การเรียนรู้ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยอาศัย ความรู้ความสามารถที่ได้ศึกษามา มาเป็นองค์ประกอบในการจัดทำโครงการ ภายใต้การดูแลและ ให้คำปรึกษาของผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2529 : 1 - 2) ให้ความหมายของคำว่าโครงการ ดังนี้ เป็นการศึกษาค้นคว้าตามความสนใจ ความถนัด และระดับความรู้ ความสามารถ ของผู้เรียนเอง ภายใต้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบหรือผลงานซึ่งมีความ สมบูรณ์ในตัว โดยนักเรียนเป็นผู้วางแผนการศึกษาค้นคว้า ดำเนินการด้วยตนเองเพื่อให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ครูเป็นเพียงผู้ให้คำปรึกษาเท่านั้น

ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ (2536 : 10) ให้ความหมายว่า โครงการ จัดเป็นกิจกรรมที่เน้น กระบวนการโดยนักเรียนเป็นผู้คิดค้น วางแผน และลงมือปฏิบัติตามแผนที่วางเอาไว้ อาศัยเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติเพื่อให้โครงการสำเร็จ ภายใต้การอำนวยความสะดวกจากครูผู้สอนหรือ ผู้เชี่ยวชาญ

สุรพล วังสินธุ์ (2543 : 9 - 11) ให้ความหมายว่า โครงการเป็นการจัดการเรียนรู้แบบ หนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ลงมือปฏิบัติจริงในลักษณะของการศึกษา สำรวจ ค้นคว้า ทดลอง ประดิษฐ์คิดค้น โดยมีครูเป็นผู้คอยกระตุ้นแนะนําและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด

อุดมศักดิ์ ธนะกิจรุ่งเรือง และคณะ (2544 : 18) ให้ความหมายว่า โครงการ หมายถึง กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้า และลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามความสามารถ ความถนัดและความสนใจโดยอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือกระบวนการอื่นใดไปใช้ในการ ศึกษาหาคำตอบในเรื่องนั้น ๆ โดยมีครูผู้สอนคอยกระตุ้นแนะนํา และให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนอย่าง ใกล้ชิด ตั้งแต่การเลือกหัวข้อที่จะศึกษา ค้นคว้า ดำเนินการวางแผน กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานและการนำเสนอผลงาน

วิรัตน์ บัวขาว (2544 : 9) ให้ความหมายว่า โครงการ คือ งานวิจัยเล็ก ๆ สำหรับผู้เรียน เพราะผู้เรียนเป็นผู้สนใจ สงสัย หาคำตอบโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ จากแหล่งความรู้ และสรุปความรู้ด้วยตนเอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : ข) ให้ความหมาย โครงการอาชีพ ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ งานอาชีพที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงอย่างครบวงจร ตั้งแต่ การวิเคราะห์ การวางแผน การ ปฏิบัติงาน การจัดการกับผลผลิต การจำหน่าย การบริการ รวมทั้งรายได้จากการจำหน่ายผลผลิต หรือการบริการ โดยเน้นการผลิต การบริการ การบริหารจัดการ การตลาด และการใช้เทคโนโลยีใน การปฏิบัติงาน

หรือการบริการ โดยเน้นการผลิต การบริการ การบริหารจัดการ การตลาด และการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน

ภาพ 1.14

จากการให้ความหมายของโครงการต่าง ๆ สรุปว่า โครงการอาชีพ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยการวางแผนโครงการและดำเนินโครงการให้เสร็จสิ้นตามขั้นตอนอย่างครบวงจร ตั้งแต่ การวิเคราะห์ การวางแผน การปฏิบัติงาน ตลอดจนการสรุปผลและเสนอผลงาน โดยมีครูเป็นผู้ให้คำปรึกษาและช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการทำงาน

2. ประเภทของโครงการ

โครงการที่ทำมีหลายประเภท ซึ่งอาจจำแนกได้มากมายตามรูปแบบ เนื้อหา หรือธรรมชาติของงานได้ โดยทั่วไปอาจแบ่งประเภทของโครงการที่สำคัญ ๆ ได้เป็น 4 ประเภท

1. โครงการประเภทเชิงทฤษฎี (Theoretical Project)
2. โครงการประเภทสำรวจ (Survey Research Project)
3. โครงการประเภทการทดลอง (Experimental Research Project)
4. โครงการประเภทสิ่งประดิษฐ์ (Invention Project)

3. แนวปฏิบัติในการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ

แนบท้ายคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ วก 558/2542 ลงวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2542

เพื่อให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย และสถานศึกษาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพทุกหลักสูตรของกระทรวงศึกษา มีแนวทางในการจัดให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติโครงการอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ ดังนี้

1. โครงการอาชีพ เป็นการจัดการเรียนรู้อาชีพ ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติอย่างครบวงจร ตั้งแต่การวิเคราะห์ การวางแผน การปฏิบัติงาน การจัดการกับผลผลิต การจำหน่าย การบริการ รวมทั้งรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตหรือการบริการ โดยเน้นการผลิต การบริการ การบริหารจัดการ การตลาด และการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน

2. ลักษณะของงานอาชีพตามโครงการที่ปฏิบัติ ต้องเป็นงานอาชีพที่สุจริตที่มีอยู่ในท้องถิ่น หรืองานอาชีพที่เป็นความต้องการของผู้เรียน เป็นงานอาชีพที่มีลักษณะเป็นงานผลิตและหรืองานบริการ

3. การปฏิบัติโครงการอาชีพ ผู้เรียนต้องเป็นผู้ปฏิบัติเองทั้งหมด ตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดการปฏิบัติงาน โดยมีครู - อาจารย์ ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา และการปฏิบัติโครงการอาชีพให้ปฏิบัติรวมกันเป็นกลุ่ม 3 - 5 คน โดยใช้ บ้าน สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพ รวมทั้งสถานศึกษา เป็นสถานที่ปฏิบัติงาน และในการจัดทำโครงการอาชีพของผู้เรียน ควรมีผู้ทรงคุณวุฒิ

4. ในการปฏิบัติโครงการอาชีพของผู้เรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) สถานศึกษาสามารถจัดให้ผู้เรียนปฏิบัติโครงการอาชีพได้ดังนี้

4.1 ให้ถือว่า รายวิชาเลือกเสรี วิชาอาชีพ ช 041 การปฏิบัติงานอาชีพ...เป็นโครงการอาชีพตามที่กำหนด

4.2 การปฏิบัติโครงการอาชีพตามข้อ 4.1 สามารถเลือกดำเนินการได้ตามความพร้อมของสถานศึกษา ดังนี้

4.2.1 กำหนดให้เป็นวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพตามโครงสร้างของหลักสูตร จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้

4.2.2 กำหนดให้เป็นวิชาเลือกเสรีวิชาอาชีพ กลุ่มที่ 4 งานอาชีพอิสระ ระหว่างเรียน รายวิชา ช 041 การปฏิบัติงานอาชีพ.....มีจำนวนหน่วยการเรียนรู้ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยการเรียนรู้

4.2.3 กำหนดให้เป็นกิจกรรมอิสระของผู้เรียน ให้ผู้เรียนปฏิบัติงานโครงการอาชีพอย่างน้อย 1 ภาคเรียน

ในการปฏิบัติโครงการอาชีพตามข้อ 4.2.1 4.2.2 และ 4.2.3 ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

5. ในการปฏิบัติโครงการอาชีพของผู้เรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทุกหลักสูตรให้สถานศึกษากำหนดให้ผู้เรียนทุกคนปฏิบัติโครงการอาชีพแทนการฝึกงาน ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต (ไม่น้อยกว่า 350 ชม.)

6. ในกรณีที่เป็นการปฏิบัติโครงการอาชีพตามข้อ 4.2.3 ให้มีการประเมินผลการปฏิบัติโครงการพร้อมบันทึกระดับผลการประเมินลงในระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ในช่องหมายเหตุ โดยไม่นับเป็นหน่วยการเรียนรู้ตามเกณฑ์การจบหลักสูตร

คำชี้แจงเพิ่มเติมแนวปฏิบัติในการปฏิบัติโครงการอาชีพ

ตามที่ กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่จะให้ผู้จบการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีความรู้และทักษะทางอาชีพ มีทักษะการจัดการ เห็นคุณค่าและความจำเป็นของการประกอบอาชีพสุจริต ปฏิบัติคุณธรรม จริยธรรมและมีค่านิยมในการทำงาน การพึ่งตนเอง รักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รวมทั้งเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ และมีรายได้ระหว่างเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้มีคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ วก 558/2542 เรื่อง ให้ผู้เรียนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปฏิบัติโครงการอาชีพ ลงวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2542 โดยให้ผู้เรียนทุกคน ปฏิบัติโครงการอาชีพอย่างน้อย 1 โครงการ

จึงจะถือว่าจบหลักสูตร พร้อมออกแนวปฏิบัติในการปฏิบัติโครงการอาชีพ แนบท้ายคำสั่งดังกล่าวไปแล้ว

เพื่อให้การจัดโครงการอาชีพของสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพตรงตามเจตนารมณ์ของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดทำคำสั่งฯเพิ่มเติมแนวปฏิบัติในการปฏิบัติโครงการอาชีพ สำหรับสถานศึกษา ที่เปิดสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ดังนี้

แนวปฏิบัติในการจัดโครงการอาชีพสำหรับสถานศึกษาที่เปิดสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

ให้สถานศึกษาจัดผู้เรียนทุกคนที่เข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 เป็นต้นไป ปฏิบัติโครงการอาชีพอย่างน้อย 1 โครงการ ภายในระยะเวลาที่ศึกษาตามหลักสูตร สำหรับผู้เรียนที่เข้าเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (ม.4) ก่อนปีการศึกษา 2542 ไม่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งนี้

1. โครงการอาชีพที่ปฏิบัติ ต้องเป็นอาชีพสุจริต และเป็นงานอาชีพเกี่ยวกับงานผลิตหรืองานบริการที่มีอยู่ในท้องถิ่น หรืองานอาชีพที่เป็นความต้องการของผู้เรียนและให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติอย่างครบวงจร ตั้งแต่การวิเคราะห์ การวางแผน การปฏิบัติงาน การจัดการผลผลิต การจำหน่ายหรือการบริการ- การประเมิน และการปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการผลิต การบริการ การบริหารจัดการ การตลาด และการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน

2. ให้สถานศึกษาจัดผู้เรียนปฏิบัติโครงการอาชีพเป็นกลุ่ม ๆ ละ 3 - 5 คน โดยมีครูอาจารย์ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา เพื่อให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ติดตาม ช่วยเหลือ และประเมินผล การปฏิบัติโครงการอาชีพของผู้เรียน และในการปฏิบัติงานอาชีพของผู้เรียน ควรให้มีผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้ที่ประสบความสำเร็จในงานอาชีพที่มีอยู่ในท้องถิ่น ร่วมวางแผนและให้คำปรึกษาในการปฏิบัติงานด้วย

3. ในการปฏิบัติโครงการอาชีพของผู้เรียน สามารถใช้บ้าน หรือสถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพ หรือสถานศึกษา เป็นสถานที่ปฏิบัติงานได้

4. ให้ผู้เรียนทุกคนลงทะเบียน วิชาอาชีพ รายวิชา ช 041 ปฏิบัติงานอาชีพ..... โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติโครงการอาชีพและให้ใช้คำอธิบายรายวิชาดังกล่าวมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของหลักสูตรกลุ่มวิชาอาชีพ

5. ในการลงทะเบียนรายวิชา ช 041 ปฏิบัติงานอาชีพ.....ตามข้อ 5 สถานศึกษาสามารถจัดให้ผู้เรียนลงทะเบียนได้ 5 ลักษณะ คือ

5.1 ลงทะเบียนเป็นวิชาบังคับเลือก วิชาพื้นฐานวิชาอาชีพ จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้

5.2 ลงทะเบียนเป็นวิชาเลือกเสรี จำนวน ไม่น้อยกว่า 3 หน่วยการเรียนรู้

5.3 ลงทะเบียนเป็นกิจกรรมอิสระของผู้เรียน อย่างน้อย 1 ภาคเรียน

ทั้งนี้สถานศึกษาอาจจัดให้ผู้เรียนได้ลงทะเบียนโครงการอาชีพในลักษณะต่าง ๆ ได้ตามความเหมาะสมและความพร้อมของสถานศึกษา

สำหรับ ผู้เรียนตามโครงสร้างวิชาอาชีพ 1 (วช.1) และวิชาอาชีพ 2 (วช.2) กลุ่มวิชาเกษตรกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม ช่างอุตสาหกรรม ดนตรีและนาฏศิลป์ ศิลปกรรม และศิลปหัตถกรรม ให้สถานศึกษา จัดให้ผู้เรียนลงทะเบียนเรียนรายวิชา ช 041 ปฏิบัติงานอาชีพ...จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้ จากจำนวนหน่วยการเรียนรู้ ของการฝึกงานหรือการปฏิบัติงานหรือการฝึกทักษะ และอาชีพตามสาขาในกลุ่มวิชาอาชีพนั้น ๆ การจัดโครงการอาชีพตามข้อ 5.1 และ 5.2 สถานศึกษาอาจจัดได้มากกว่า 1 รายวิชาและการจัดโครงการอาชีพตามข้อ 5.3 สถานศึกษาอาจจัดได้มากกว่า 1 ภาคเรียน โดย

5.4 กรณี ปฏิบัติงานอาชีพ ชำก้งานอาชีพในภาคเรียนที่ผ่านมาให้ใช้รหัสรายวิชา ช 041 ก...ข..... ในการปฏิบัติงานอาชีพครั้งที่ 2.....3.....

5.5 กรณีปฏิบัติงานอาชีพใหม่ ไม่ซ้ำกับงานอาชีพที่ปฏิบัติอยู่ ให้ใช้รหัสรายวิชา ช 041 ปฏิบัติงานอาชีพ.....ทุกโครงการอาชีพที่ปฏิบัติ การปฏิบัติโครงการอาชีพตามข้อ 5.1 และ 5.2 ให้ระบุชื่อโครงการอาชีพที่ปฏิบัตินั้น ลงในช่องหมายเหตุ ในทะเบียนแสดงผลการเรียนรู้ (รบ.1 - ป)

6. การจัดโครงการอาชีพตามข้อ 5.3 สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานอาชีพเช่นเดียวกับโครงการอาชีพตามข้อ 5.1 และ 5.2 พร้อมทั้งให้บันทึกระดับผลการเรียนลงในทะเบียนแสดงผลการเรียนรู้ (รบ. 1 - ป) ในช่องหมายเหตุว่า "โครงการอาชีพได้ระดับผลการเรียน....." และไม่ต้องนำเอาระดับผลการเรียนที่ได้จากการปฏิบัติโครงการอาชีพไปคิดผลการเรียนเฉลี่ย

7. กรณีที่ผู้เรียนปฏิบัติโครงการอาชีพ โดยลงทะเบียนเป็นวิชาบังคับเลือกแล้วได้ระดับผลการเรียน "0" สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนสอบแก้ตัวหรือเรียนซ้ำ เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบหลักสูตร

กรณีที่ผู้เรียนปฏิบัติโครงการอาชีพ โดยลงทะเบียนเป็นวิชาเลือกเสรี หรือกิจกรรมอิสระแล้วได้ระดับผลการเรียน "0" แต่ได้จำนวนหน่วยการเรียนรู้วิชาอื่นครบตามเกณฑ์การจบหลักสูตร สถานศึกษาอาจจัดให้ผู้เรียนสอบแก้ตัว หรือเรียนซ้ำ หรือไม่ต้องสอบแก้ตัว หรือไม่ต้องเรียนซ้ำก็ได้ อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษา

กรณีที่ผู้เรียนปฏิบัติโครงการอาชีพ โดยลงทะเบียนเป็นวิชาเลือกเสรี หรือกิจกรรมอิสระแล้ว ได้ระดับผลการเรียน "0" แต่ได้จำนวนหน่วยการเรียนรู้ ไม่ครบตามเกณฑ์การจบหลักสูตร สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนสอบแก้ตัว หรือเรียนซ้ำในรายวิชาที่ได้ระดับผลการเรียน "0" นั้น เพื่อให้ได้จำนวนหน่วยการเรียนรู้ครบตามเกณฑ์การจบหลักสูตร

แนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการ

หลักเกณฑ์ แนวคิด จุดมุ่งหมายการสอนให้ผู้เรียนทำโครงการนั้นมีหลายขั้นตอน ผู้สอนสามารถใช้เป็นแนวปฏิบัติได้ดังต่อไปนี้

1. สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการทำโครงการ

การสร้างแรงจูงใจหรือการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และอยากจะทำโครงการ นั้นเป็นสิ่งผู้สอนพึงกระทำเป็นอันดับแรก เพราะจะทำให้ผู้เรียนทำกิจกรรมนี้ด้วยความกระตือรือร้น และตั้งใจทำตามขั้นตอนต่าง ๆ ของการทำโครงการ นับตั้งแต่การเลือกเรื่องที่จะทำเป็นโครงการ การศึกษาค้นคว้าการแก้ไขปัญหาเมื่อพบกับอุปสรรคต่าง ๆ จนกระทั่งสามารถทำโครงการให้สำเร็จ สมบูรณ์ได้

2. การแนะนำให้ผู้เรียนรู้หลักและวิธีการทำโครงการ

เมื่อผู้เรียนมีความสนใจอยากจะทำโครงการแล้วผู้สอนต้องแนะนำหรือสอนให้ผู้เรียน รู้หลักการและวิธีการทำโครงการอย่างละเอียด หรืออาจแนะนำคู่มือการทำโครงการให้ผู้เรียนไว้ ศึกษาและเป็นแนวทางในการปฏิบัติ เพื่อผู้เรียนจะได้เข้าใจวิธีการทำโครงการอย่างเป็นขั้นตอนและ ถูกต้องตรงกันทุกคน ทำให้ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในห้องเรียนมากนัก ซึ่งเป็นวิธีการกระตุ้นอีกวิธี หนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนสนใจที่จะลองทำดูบ้าง นอกจากนี้ผู้สอนอาจเชิญผู้ที่เคยทำโครงการสำเร็จมา แล้ว หรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนี้มาบรรยายให้ผู้เรียนฟัง

3. การจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นแนวทางการนำไปสู่หัวข้อเรื่อง

การที่ผู้เรียนจะคิดหัวข้อเรื่องที่จะทำโครงการได้นั้น ผู้เรียนต้องมองเห็นปัญหาที่จะ ทำให้เขาคิดต้องการจะแก้ไข หรือได้สัมผัสกับสถานการณ์ที่จะช่วยกระตุ้นหรือชี้แนะให้เขามองเห็น ปัญหา หรือเกิดความสนใจอยากทำในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเสียก่อน การให้ผู้เรียนมีโอกาสสัมผัสกับ สถานการณ์ใด ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นปัญหาได้ ซึ่งบางคนอาจจะสามารถมองเห็นปัญหาได้เอง แต่บางคนอาจจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากครูผู้สอน ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้สอนจะต้องคอยดูแล และกระตุ้น และชี้แนวทางแก่ผู้เรียนด้วย โดยผู้สอนไม่ใช่เป็นผู้ที่คิดเรื่องให้แก่ผู้เรียนเอง

4. แหล่งกำเนิดแนวความคิดและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนมีหลายแหล่งด้วยกันที่ ผู้เรียนจะสามารถสัมผัสได้ เช่น

1. จากการอ่านหนังสือต่าง ๆ เช่น เอกสาร ตำรา วารสารทางวิชาชีพ เป็นต้น
2. จากการไปเยี่ยมชมสถานที่ต่าง ๆ เช่น สถานศึกษาแห่งอื่น โรงงานอุตสาหกรรม หน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชน เป็นต้น
3. จากการฟังบรรยายทางวิชาการ การฟัง และชมรายการทางวิทยุโทรทัศน์จาก กิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน
4. จากงานอดิเรกของผู้เรียนเอง
5. จากการเข้าชมนิทรรศการ หรืองานประกวดโครงการ
6. จากการศึกษาโครงการที่มีผู้อื่นทำไว้แล้ว

7. จากการสนทนากับอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ หรือเพื่อน ๆ
8. จากการสังเกตปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว

หมายเหตุ

รายวิชา ช 041 การปฏิบัติงานโครงการอาชีพ เป็นรายวิชาเพื่อการประกอบอาชีพระหว่างเรียนผู้เรียนจะต้องผ่านรายวิชาอาชีพที่มีเนื้อหา และทักษะตรงกับรายวิชานี้มาก่อน และหรือโรงเรียนได้ตรวจสอบแล้วว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานเพียงพอที่จะเรียนวิชานี้ได้

โรงเรียนจะต้องตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติโครงการ กำหนดหน่วยการเรียนรู้ตามความเหมาะสมกับอาชีพที่เลือก ติดตามประเมินผลโครงการและโรงเรียนจะต้องกำหนดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนักเรียนหรือกลุ่มนักเรียน เพื่อให้คำปรึกษา นิเทศ และติดตามผลการปฏิบัติงาน

คำอธิบายรายวิชา ช 041 การปฏิบัติงานโครงการอาชีพ

สำรวจ วิเคราะห์ความสามารถ ความถนัด และความพร้อมของตนเอง สภาพเศรษฐกิจและตลาดในชุมชน ตัดสินใจเลือกอาชีพ เขียนโครงการปฏิบัติงานอาชีพ โดยให้มีข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพที่เลือก ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง การฝึกทักษะและเทคนิคอาชีพ การหาแหล่งทรัพยากรและเงินทุน ขั้นตอนการปฏิบัติงานอาชีพที่มีกระบวนการจัดการทางอาชีพทั้งกระบวนการผลิตและจัดจำหน่ายหรือให้บริการ ลงมือปฏิบัติงานอาชีพตามโครงการที่เสนอ บันทึกการปฏิบัติงาน ทำบัญชีรับ – จ่าย ประเมินผลการปฏิบัติงานและปรับปรุงการปฏิบัติงาน

เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ มีความชำนาญในทักษะและเทคนิคอาชีพ และสามารถจัดการทางอาชีพได้

จุดประสงค์รายวิชา ช 041 การปฏิบัติงานโครงการอาชีพ

1. รู้จักการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานดังนี้

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง

- ความสามารถ
- ความถนัด
- ความสนใจ
- ความพร้อมด้านปัจจัยภายในต่างๆ เช่น ทุน สถานที่ การดำเนินงาน อุปกรณ์

1.2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

- สภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน
- สภาพตลาด และคู่แข่งในชุมชน
- พฤติกรรมของบุคคลในชุมชน
- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ

2. สามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมมาและใช้ข้อมูลนั้นตัดสินใจในการเลือกปฏิบัติงานอาชีพ 1 โครงการ

3. สามารถวางแผนและเขียนโครงการอาชีพที่เลือกปฏิบัติได้

4. สามารถฝึกทักษะและเทคนิคอาชีพ หาแหล่งทรัพยากรและเงินทุนตามโครงการที่กำหนดปฏิบัติได้
5. สามารถปฏิบัติงานอาชีพได้ทั้งกระบวนการตามแผนที่กำหนดได้
6. สามารถบันทึกการปฏิบัติงาน ทำบัญชีสรุปผลรับ – จ่าย ประเมินผลการปฏิบัติงานและปรับปรุงการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดได้
7. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ มีความชำนาญและจัดการทางอาชีพได้ การเรียนวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ

โครงการ (Project) หมายถึง สถานการณ์การเรียนรู้ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้ความสามารถที่ได้ศึกษามาเป็นองค์ประกอบในการจัดทำโครงการ ภายใต้การดูแลและให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ ดังจะเห็นได้ว่าสถานการณ์ที่จัดได้ว่าเป็นโครงการวิชาชีพจะต้องมีองค์ประกอบต่อไปนี้

1. เป็นสถานการณ์ในเรื่องที่เกี่ยวกับวิชาชีพที่ผู้เรียนศึกษามา
2. ผู้เรียนเป็นผู้ริเริ่มและเลือกเรื่องที่จะทำ ภายใต้ความเห็นชอบของผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ
3. เป็นสถานการณ์ที่มีการใช้วิธีการทางวิจัยไปช่วยในการศึกษาค้นคว้าเพื่อสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นกับตนเอง
4. ผู้เรียนเป็นผู้วางแผนการดำเนินงานตั้งแต่ การศึกษาค้นคว้า การออกแบบ การประดิษฐ์คิดค้น การทดลอง การเก็บข้อมูล ตลอดจนถึงการเปลี่ยนแปลง สรุปผลและเสนอผลงานด้วยตนเอง โดยมีผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ให้คำปรึกษา

ประโยชน์ของการทำโครงการ

1. ช่วยสร้างความสำนึกและความรับผิดชอบในการทำงาน การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ และแสดงความสามารถตามศักยภาพของตนเอง
3. ช่วยพัฒนาเจตคติที่ดีทางอาชีพ เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในการประกอบอาชีพที่ได้ศึกษามา
4. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจลักษณะและธรรมชาติของสาขาวิชาชีพที่ศึกษามาได้ดียิ่งขึ้น ช่วยพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความเป็นผู้มีเหตุผล
5. ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่คิดเป็น ทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น
6. ช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนรายงาน การเสนอผลงาน และความเชื่อมั่นในตนเอง
7. ช่วยพัฒนางานและกระบวนการทำงานในวิชาชีพ
8. ช่วยสร้างบทบาทให้กับผู้เรียน และการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้

กิจกรรมที่นักเรียนทำเป็นรายบุคคล

1. การสำรวจอาชีพในชุมชน
2. การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ

แนวทางการเรียนโครงการ

สัปดาห์ที่	แนวทางการเรียนรู้ของผู้เรียน	หมายเหตุ
1	☐ ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องโครงการ ☐ คิดและเลือกหัวข้อที่จะทำโครงการ	
2	☐ กำหนดหัวข้อที่จะทำโครงการ ☐ ศึกษาเอกสารและผลงานที่เกี่ยวข้อง ☐ ศึกษาวิธีการเขียนเค้าโครงของโครงการ ☐ พบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อช่วยให้พิจารณาความเหมาะสม	
3	☐ จัดทำเค้าโครงของโครงการ ☐ ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา	
4	☐ เตรียมเสนอเค้าโครงของโครงการด้วยปากเปล่า ☐ นำเสนอเค้าโครงของโครงการเพื่อขออนุมัติ	
5 -12	☐ ไม่อนุมัติ () ขอคำปรึกษาและความช่วยเหลือจากอาจารย์ที่ปรึกษา () กำหนดหัวข้อและจัดทำเค้าโครงของโครงการขึ้นใหม่ () นำเสนอเค้าโครงของโครงการและ/หรือปรับปรุงเค้าโครงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา จนกระทั่งได้รับอนุมัติให้ทำ ☐ อนุมัติ () วางแผนการทำงาน จัดหาวัสดุ – อุปกรณ์ที่จะใช้ทำ () ออกแบบและดำเนินการสร้างโครงการ () ทดลองและแก้ไขโครงการ () ขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญและ/หรืออาจารย์ () ตรวจสอบและปรับปรุงโครงการ () บันทึกผลการปฏิบัติงาน () รายงานความก้าวหน้าการทำโครงการทุกสัปดาห์ () ดำเนินการทำโครงการจนแล้วเสร็จ	

สัปดาห์ที่	แนวทางการเรียนรู้ของผู้เรียน	หมายเหตุ
13 – 16	☐ ศึกษาวิธีการเขียนรายงานหรือสารนิพนธ์ ☐ รวบรวมข้อมูลและเขียนรายงาน ☐ รายงานความก้าวหน้าในการทำโครงงานทุกสัปดาห์	
17 – 18	☐ สอบโครงงาน ☐ แสดงผลงาน	

ขั้นตอนการเรียนรู้โครงงานอาชีพ

1. การคิดและเลือกหัวข้อเรื่องที่จะปฏิบัติ

ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการเริ่มต้นทำให้โครงงานประสบความสำเร็จ คือการคิดและเลือกหัวข้อเรื่องที่จะทำโครงงาน อันเป็นขั้นตอนที่ยากและมีความสำคัญที่สุด ซึ่งผู้เรียนจะต้องคิดและเลือกด้วยตนเอง ทั้งนี้หัวข้อเรื่องส่วนใหญ่จะได้มาจากความสนใจ อยากรู้อยากลองของผู้เรียนเอง ตลอดจนประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาและการฝึกปฏิบัติงานทั้งในและนอกห้องเรียน การได้ศึกษาเอกสารตำราหรือวารสารทางวิชาชีพ รายงานของโครงงานที่ได้ทำกันมาแล้ว รวมถึงงานวิจัยต่าง ๆ ตามความเหมาะสม ชื่อเรื่องของโครงงานควรเฉพาะเจาะจงและชัดเจนว่าจะศึกษาตัวแปรใดหรือทำสิ่งใด

2. การศึกษาเอกสารและผลงานที่เกี่ยวข้อง

เมื่อได้หัวข้อเรื่องที่จะทำโครงงานแล้ว ขั้นตอนต่อไปผู้เรียนจะต้องศึกษาเอกสารต่าง ๆ และผลงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำโครงงาน รวมถึงการปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญในเรื่องที่จะทำด้วย การศึกษาเอกสารและผลงานที่เกี่ยวข้องนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดที่จะกำหนดขอบข่ายของเรื่องที่จะทำโครงงานให้เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้นและได้ความเข้าใจในเรื่องที่จะทำเพิ่มขึ้นจนสามารถออกแบบและวางแผนการดำเนินงานทำโครงงานได้อย่างเหมาะสม

3. การจัดทำเค้าโครงของโครงงาน

ขั้นตอนต่อไปจะต้องเขียนเค้าโครงของโครงงานเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขออนุมัติดำเนินการทำโครงงาน การจัดทำเค้าโครงของโครงงานจึงเป็นสิ่งที่ต้องทำอย่างรัดกุม มีการวางแผนดำเนินงานให้สามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพเค้าโครงของโครงงานควรประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

3.1 ชื่อโครงงาน ควรเป็นข้อความที่กระชับรัด ชัดเจน สื่อความหมายตรงกัน

3.2 ชื่อผู้ทำโครงงาน

3.3 ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาโครงงาน

3.4 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงงาน เป็นการอธิบายสาเหตุที่เลือกทำโครงงานนี้ มีความสำคัญอย่างไร หรือมีอะไรสนใจให้ทำ

3.5 วัตถุประสงค์ของโครงการ ควรเป็นจุดมุ่งหมายที่สามารถวัดได้อย่างเป็นรูปธรรมประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ ควรระบุประโยชน์ในการนำโครงการไปใช้ รวมทั้งคุณค่าของโครงการทั้งในด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ได้รับ

3.6 แนวความคิดในการออกแบบโครงการ เขียนในลักษณะแผนภาพบล็อก ประกอบคำบรรยาย หรือบอกหลักการ/ทฤษฎีที่ใช้ในการทำโครงการ

3.7 เอกสารอ้างอิง (ถ้ามี) แสดงรายละเอียดอื่น ๆ ที่ต้องการเสนอ เช่น วงจรที่คาดว่าจะใช้ ข้อมูลประกอบและคุณสมบัติของอุปกรณ์ที่จะใช้ เป็นต้น

3.8 รายการค่าวัสดุอุปกรณ์สำหรับโครงการ ควรระบุวัสดุอุปกรณ์ แหล่งที่จะหาได้ และราคาจำหน่ายในปัจจุบัน และรวมงบประมาณค่าใช้จ่ายทั้งหมดให้ดูด้วย

3.9 แผนการดำเนินงาน เขียนในลักษณะแผนภูมิที่แสดงรายละเอียดหรือขั้นตอนของการทำงาน และช่วงเวลาที่ใช้

3.10 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ เพื่อแสดงความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในการทำโครงการของผู้เรียน และหรือข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการทำโครงการ

3.11 ความคิดเห็นของคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงของโครงการ (ถ้ามี) เป็นการตัดสินใจอนุมัติ หรือไม่อนุมัติให้ผู้เรียนทำโครงการตามเค้าโครงที่เสนอมานี้ อาศัยเสียงข้างมากของคณะกรรมการเป็นหลัก

การจัดการเรียนการสอนโครงการอาชีพของสหวิทยาเขตวิทยปการ

ประชุมนักเรียนที่จะเรียนทั้งหมด ชี้แจงให้ทราบว่า มีรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ช 041 กลุ่มใหญ่อะไรบ้างที่ทางโรงเรียนพร้อมจะเปิดให้นักเรียนเลือกเรียน ซึ่งโรงเรียนในสหวิทยาเขตวิทยปการเปิดให้นักเรียนเลือกเรียนทั้งหมด 4 กลุ่มใหญ่ คือ

1. โครงการอาชีพคอมพิวเตอร์
2. โครงการอาชีพคหกรรม
3. โครงการอาชีพอุตสาหกรรม
4. โครงการอาชีพธุรกิจ

ให้นักเรียนเลือกกลุ่มอาชีพที่สนใจจะเรียนและทำโครงการอาชีพตามความสนใจและความถนัด โดยในแต่ละกลุ่มอาชีพ จัดกิจกรรมการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานอาชีพ ช 041 เป็นกลุ่มย่อย ๆ ตามความพร้อมให้นักเรียนเลือกอีกครั้ง เช่น

โครงการอาชีพคหกรรม

- โครงการอาชีพเสริมสวยถักผมร้อยลูกปัด
- โครงการอาชีพขายอาหารไทย
- โครงการอาชีพผลิตหอยอบแห้ง
- โครงการอาชีพประดิษฐ์ที่ติดเสื้อจากแป้งขนมปัง

- โครงการงานอาชีพทำตุ๊กที่จำหน่าย
- โครงการงานประดิษฐ์ของชำร่วย
- โครงการงานอาชีพทำน้ำฝรั่งขาย
- โครงการงานอาชีพทำนํ้านมถั่วเหลือง
- โครงการงานอาชีพทำแซนวิช
- โครงการงานอาชีพทำยารสเด็ด

ฯลฯ

โครงการงานอาชีพคอมพิวเตอร์

- โครงการงานอาชีพสแกนรูปภาพ
- โครงการงานอาชีพพิมพ์งานทั่วไป
- โครงการงานอาชีพบริการอินเทอร์เน็ต
- โครงการงานอาชีพเติมหมึกพิมพ์
- โครงการงานอาชีพทำบัตรอวยพร

ฯลฯ

โครงการงานอาชีพอุตสาหกรรม

- โครงการงานอาชีพซ่อมรถจักรยานยนต์
- โครงการงานอาชีพล้างรถ
- โครงการงานอาชีพทำเหล็กดัด
- โครงการงานอาชีพซ่อมไฟ
- โครงการงานอาชีพงานปูน

ฯลฯ

โครงการงานอาชีพธุรกิจ

- โครงการงานอาชีพมัดคุุเทศก์
- โครงการงานอาชีพออกแบบตกแต่ง
- โครงการงานอาชีพเสริมสวย
- โครงการงานอาชีพขายเสื้อผ้า
- โครงการงานอาชีพขายกิ๊ฟช๊อป

ฯลฯ

การจัดกิจกรรมในแต่ละกลุ่มย่อยขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้สอนอาจจะต้องสอนภาคทฤษฎีให้ก่อนมากนักแล้วแต่ประสบการณ์เดิมของนักเรียน แล้วจึงให้รวมกลุ่มกันทำโครงการงานอาชีพ หรืออาจจะให้นักเรียนรวมกลุ่มกันวางแผนทำโครงการงานอาชีพโดยไม่ต้องสอนภาคทฤษฎี เพราะเคยมีประสบการณ์จากการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอยู่บ้างแล้ว

การดำเนินงานทำโครงการ

เมื่อเค้าโครงของโครงการได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และ/หรือได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาโครงการแล้ว ผู้เรียนจึงดำเนินงานทำโครงการตามแผนที่วางไว้ได้ โดยให้คำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. จัดเตรียมเครื่องมือ วัสดุ – อุปกรณ์ และสถานที่ปฏิบัติงานให้พร้อมปฏิบัติงานด้วยความละเอียดรอบคอบ และบันทึกข้อมูลอย่างเป็นระบบถูกต้องและครบถ้วน
2. คำนึงถึงความปลอดภัย และความประหยัดในการปฏิบัติงาน
3. ควรมีสุม่ดบันทึกการปฏิบัติงานในแต่ละครั้งว่าได้ทำอะไร มีผลอย่างไร ปัญหาหรืออุปสรรคอะไรที่พบขณะปฏิบัติงาน และแนวทางแก้ไข
4. พยายามปฏิบัติงานตามแผนที่วางไว้ อาจเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมได้บ้างถ้าคิดว่าจะทำได้ผลงานที่ดีขึ้นควรแบ่งงานเป็นส่วนย่อยๆ และทำส่วนที่เป็นหลักสำคัญก่อน จึงทำส่วนประกอบหรือส่วนเสริมทีหลัง
5. โครงการประเภทสิ่งประดิษฐ์ควรคำนึงถึงโครงสร้างที่สะดวกแก่การปรับแต่งขนาดที่เหมาะสม ความคงทนแข็งแรงและความสวยงาม
6. ควรทดสอบโครงการหลายๆ ครั้งเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น
7. รายงานความก้าวหน้าในการทำโครงการให้อาจารย์ที่ปรึกษาทราบ อย่างสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง

การแสดงผลงาน

การแสดงผลงานเป็นการเสนอผลงานที่ได้ทำโครงการเสร็จลงแล้วให้ผู้อื่นได้รับรู้และเข้าใจเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการทำโครงการ การแสดงผลงานอาจทำได้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การแสดงผลงานในชั้นเรียน การแสดงในรูปนิทรรศการ การประกวดโครงการ ซึ่งมีทั้งการอธิบายด้วยคำพูดหรือในรูปแบบของการจัดแสดงไว้ในห้องหรือตู้โชว์ผลงานของสถานศึกษาโดยไม่มีการอธิบายประกอบ หรือในรูปแบบของการรายงานปากเปล่า สิ่งสำคัญในการแสดงผลงานก็คือ พยายามให้การแสดงผลงานนั้นดึงดูดความสนใจของผู้ชม เห็นประโยชน์ของโครงการ มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และมีความถูกต้องในเนื้อหา

บทบาทและหน้าที่ของครูที่ปรึกษา

1. การให้คำปรึกษาในการวางแผนดำเนินโครงการ

เมื่อผู้เรียนคิดและเลือกหัวข้อเรื่องที่จะทำโครงการได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การวางแผนการดำเนินโครงการ ผู้สอนจะต้องให้ความรู้แก่ผู้เรียนในการวางแผนการทำโครงการโดยเขียนออกมาเป็นเค้าโครง ซึ่งหัวข้อที่มาประกอบเป็นเค้าโครงของโครงการนั้น จะปรากฏอยู่ในแบบเสนอเค้าโครงในตอนที 2 เรื่องการเรียนโครงการ เมื่อผู้เรียนเขียนเค้าโครงเสร็จ ก็ให้นำมาเสนออาจารย์ที่

ปรึกษาโครงการ เพื่อที่อาจารย์ที่ปรึกษาจะได้พิจารณาความเป็นไปได้ในการที่จะประสบความสำเร็จในการทำโครงการ โดยไม่มีปัญหาหรืออุปสรรคมาก อันจะเป็นสาเหตุให้ผู้เรียนเกิดความท้อถอยเมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเป็นไปได้ ก็ให้ความเห็นชอบต่อโครงการที่ผู้เรียนเสนอมา

ผู้สอนจะต้องแนะนำให้ผู้เรียนรู้จักการจดบันทึกระหว่างที่ทำโครงการ ผู้เรียนจะต้องจดบันทึกว่าวันไหนได้ทำอะไรบ้างเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน ผู้ทำโครงการทุกคนจำเป็นต้องมีสมุดบันทึกประจำวัน ซึ่งควรนำไปแสดงในการรายงานความก้าวหน้าในการทำโครงการให้ผู้สอนดูด้วย

2. การอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในการทำโครงการ

เมื่อผู้เรียนพร้อมที่จะลงมือทำโครงการแล้ว ผู้สอนควรอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้เรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถดำเนินงานจนบรรลุผลสำเร็จได้ เช่น การจัดหาเอกสารหรือชี้แนะแหล่งที่จะค้นคว้าหาข้อมูล การจัดสถานที่สำหรับทำโครงการ เช่น ห้องปฏิบัติการของสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดหาเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ หรืออาจเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนในกรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถให้คำปรึกษาได้ การจัดเวลาให้ผู้เรียนได้ทำโครงการในช่วงเวลาที่เหมาะสม การจัดเวลาของตนเองเพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพบเพื่อขอคำแนะนำปรึกษา เหล่านี้เป็นต้น

3. การติดตามและให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนในการทำโครงการ

ในระหว่างที่ผู้เรียนดำเนินการทำโครงการ ผู้สอนจะต้องให้ความสนใจและติดตามการทำโครงการของผู้เรียนทุกระยะ เพราะในขณะที่ผู้เรียนทำโครงการผู้เรียนอาจจะประสบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่อาจทำให้ผู้เรียนทำงานไม่สำเร็จ เกิดความเบื่อหน่าย ท้อถอย ผู้สอนจะต้องเสริมสร้างกำลังใจให้แก่ผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การแสดงความสนใจในโครงการที่ผู้เรียนทำการยกย่องชมเชย การให้คำแนะนำปรึกษา

4. การให้คำปรึกษาแก่ผู้เรียนในการเขียนรายงาน

การเขียนรายงานในขั้นตอนนี้ ผู้สอนควรให้ความรู้แก่ผู้เรียนในเรื่องรูปแบบของการเขียนรายงานด้วยการอธิบายและให้ผู้เรียนดูตัวอย่างการเขียนรายงานโครงการที่ถูกต้องสมบูรณ์

นอกจากการให้ความรู้ในเรื่องรูปแบบการเขียนรายงานแล้ว ผู้สอนจะต้องตรวจ การเขียนรายงานของผู้เรียนทุกหัวข้อว่าถูกต้องตามหลักการเขียนโครงการหรือไม่ ภาษาที่ใช้สื่อความหมายได้ถูกต้องชัดเจนเพียงใด ในกรณีที่ส่งโครงการของผู้เรียนเข้าประกวด ผู้สอนควรจะต้องศึกษาระเบียบหรือหลักเกณฑ์ในการเขียนรายงานโครงการของคณะกรรมการผู้จัดประกวดด้วย เพราะข้อหัวข้อต่าง ๆ ตลอดจนการเรียงลำดับหัวข้อของรายงานอาจแตกต่างกันไปบ้าง

การประเมินโครงการ

การประเมินผลโครงการเป็นหัวใจของการเรียนการสอน ที่สะท้อนสภาพความสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนและเรียนร่วมกันประเมินผลว่ากิจกรรมที่ทำไปนั้นบรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่อย่างไร ปัญหาและอุปสรรคที่พบคืออะไรบ้าง ได้ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไรผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการทำโครงการ

ผู้ประเมินโครงการ

ผู้เรียนประเมินตนเอง

จะแสดงออกให้เห็นว่า ผู้เรียนเจ้าของโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มทำงาน มีความพึงพอใจต่อขั้นตอนของกิจกรรมแต่ละขั้นที่ได้กำหนดหรือร่วมกันกำหนดขึ้นเองเพียงใด มีหัวข้อกิจกรรมใดที่ยังขาดตกบกพร่องจะต้องเพิ่มเติมในส่วนใดบ้าง ความละเอียด ความรัดกุม ในแต่ละขั้นเป็นอย่างไร

ผู้ประเมินเป็นเพื่อนร่วมชั้น

อาจจะให้ข้อคิดสะท้อนภาพเพิ่มเติม เช่น เพื่อนอาจให้ความเห็นไปในเรื่องของการใช้วัสดุ อุปกรณ์ การลำดับขั้นการจำหน่าย ความสัมพันธ์ระหว่างการตั้งชื่อโครงการกับจุดประสงค์ของโครงการ และตามความเข้าใจของผู้ประเมิน เสนอแนะวิธีการศึกษาของผู้ประเมิน เพื่อการพิจารณาการจัดรูปแบบ เพื่อนำเสนอโครงการ

ผู้ประเมินซึ่งเป็นผู้สอนหรือครูที่ปรึกษา

อาจให้คำแนะนำเพิ่มเติมในเรื่องวิธีการอื่นที่ใช้ในการศึกษาหาคำตอบ ความสัมพันธ์ของวิชาตามหัวเรื่องที่ศึกษากับวิชาอื่นข้อค้นพบที่ผู้เรียนได้จากโครงการนำโครงการไปใช้ประโยชน์

ผู้ประเมินที่เป็นพ่อ แม่ ผู้ปกครอง

จะได้รับทราบถึงความสามารถ ความถนัดทางการเรียน ความต้องการของนักเรียนผู้ทำโครงการ ให้โอกาสให้เวลาร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ชี้แนะอุปสรรค ปัญหา เบื้องต้นที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมขั้นต่างๆ ของโครงการ ข้อเสนอแนะสำหรับการทำโครงการครั้งต่อไป

การประเมินผลโครงการเป็นกิจกรรมที่มีความจำเป็น ตามปกติผู้สอนจะเป็นผู้ประเมินโครงการเพื่อเก็บคะแนนเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการเรียนวิชาโครงการ หรือประเมินโดยคณะกรรมการของสถานศึกษา เพื่อการตัดสินใจเรียนจบหลักสูตร การประเมินผลไม่ว่าจะเพื่อวัตถุประสงค์ใดจะมีหลักเกณฑ์ใหญ่ ๆ ที่คล้ายกัน จะแตกต่างกันไปบ้างในรายละเอียดและแบบที่ใช้ประเมิน

การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงผลงาน

เมื่อผู้เรียนทำโครงการและเขียนรายงานเสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้ว ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงผลงานของตนต่อผู้อื่น เพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในความสามารถของตน ซึ่งจะเป็นกำลังใจในการทำผลงานต่อไป ดังนั้นผู้สอนจึงควรให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการแสดงผลงานของตนในโอกาสและรูปแบบต่าง ๆ กัน เช่น

- การแสดงผลงานต่อเพื่อนผู้เรียนในชั้นด้วยกัน โดยการรายงานปากเปล่า
- ประกอบการสาธิต
- การแสดงนิทรรศการหรือจัดประกวดโครงการภายในสถานศึกษา
- การส่งโครงการของผู้เรียนเข้าประกวด หรือร่วมแสดงผลงานที่จัดขึ้นภายนอกสถานศึกษา

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนการสอน

นโยบายการจัดวิชาอาชีพ

เมื่อพิจารณาถึงหลักการของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย กรมวิชาการ (2535) จะพบว่า แนวการจัดการศึกษาตามหลักสูตร ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533 ได้กล่าวถึงนโยบายการศึกษาไว้ว่า เป็นการศึกษาเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่สามารถนำไปประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม และเป็นการศึกษาที่สนองต่อการพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นและการศึกษาต่อ

สำหรับแนวดำเนินการด้านวิชาอาชีพ กรมวิชาการ (2535) ได้กล่าวว่า เพื่อให้การศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ประสบความสำเร็จ ควรดำเนินการ ดังนี้ คือ

1. จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างกว้างขวางตามความถนัดและความสนใจ
2. จัดให้ผู้เรียนได้ศึกษาสภาพแวดล้อม และความต้องการของท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ
3. จัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ทดลองใช้วิธีการใหม่ ๆ อยู่เสมอ
4. จัดประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม ให้ผู้เรียนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มความสามารถ ได้มีโอกาสหาความรู้และทักษะจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ
6. จัดให้มีการศึกษา ติดตามผล และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
7. ในการจัดการเรียนการสอน ให้ใช้วิธีผสมผสานการให้ความรู้กับการปฏิบัติจริง โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ กระบวนการคิดอย่างมีเหตุผลและกระบวนการกลุ่ม

8. ให้ท้องถิ่นปรับรายละเอียดเนื้อหาของรายวิชาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ส่งเสริมให้ท้องถิ่นจัดทำรายวิชาที่สนองความต้องการของท้องถิ่น และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดในการสร้างสรรค์งาน

9. ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดแทรกการเสริมสร้างค่านิยมและการพัฒนาจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ

10. ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมายต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทน มีวินัย รับผิดชอบ ฯลฯ ควบคู่ไปด้วย

✓ จากหลักการและแนวคิดในการจัดการศึกษาวิชาชีพ พอสรุปได้ว่า โรงเรียนในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติ จึงควรศึกษานโยบายการจัดวิชาอาชีพจากระดับสูง และพิจารณานำไปสู่การจัดการเรียนการสอน ซึ่งจำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน เช่น ความพร้อมของโรงเรียน ความสนใจและความถนัดของผู้เรียน และความต้องการของท้องถิ่น เป็นต้น

จุดประสงค์ โครงสร้าง และแนวการจัดวิชาอาชีพ วิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 กรมวิชาการ (2535) ได้กำหนดจุดประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ
2. เพื่อให้มีทักษะในงานอาชีพ
3. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ และมีคุณธรรมในการประกอบอาชีพ
4. เพื่อให้นำความรู้ และทักษะมาใช้ในการประกอบอาชีพ และพัฒนาคุณภาพ

ของงาน

ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสำคัญของหลักสูตรวิชาอาชีพ ได้มีนักการศึกษาให้ทรรศนะไว้ต่าง ๆ ดังนี้

ทอมสัน (ระเบียบ ลาภอนันต์. 2539 ;อ้างอิงจาก Tompson.1973 : 53) ให้ข้อคิดว่าการศึกษาวิชาอาชีพในระดับมัธยมศึกษาเป็นการเตรียมตัวของแต่ละบุคคล ก่อนที่จะเริ่มทำงานการสอนวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนด้านการอาชีพ ฝึกความชำนาญในงาน ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในอันที่จะทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง

จากข้อคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่า วิชาอาชีพเป็นรายวิชาที่มีความสำคัญในการเตรียมบุคคลให้สามารถในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะส่งผลสนองต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ การจัดการศึกษาวิชาอาชีพในระดับมัศึกษานั้น รัฐบาลมีนโยบายให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบ เช่น กรมสามัญศึกษา กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียน ได้พัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาวิชาอาชีพให้สนองต่อความต้องการของสังคม และท้องถิ่น ตรงกับความต้องการ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน

ด้านเนื้อหาวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ช 041

การเรียนรู้และทำโครงการอาชีพในรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ช 041 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ลักษณะธรรมชาติวิชาจะคล้ายคลึงกับการเรียนรู้และทำโครงการของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในรายวิชาโครงการ (ง 321 – ง 322) แต่มีลักษณะที่เป็นความแตกต่าง คือ ในรายวิชาโครงการ (ง 321 – ง 322) การทำโครงการไม่จำเป็นว่าผลผลิตหรือชิ้นงานที่ได้จะต้องจำหน่ายได้ จุดประสงค์ต้องการเพียงให้นักเรียนเรียนรู้วิธีการกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ มีกระบวนการคิดและวางแผนลำดับขั้นตอนในการทำไว้ล่วงหน้าก่อนที่จะลงมือทำงาน ขณะทำมีการจดบันทึกและสรุปผลหลังเสร็จสิ้นการทำงาน

แต่ในรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ การทำโครงการอาชีพจะเน้นในลักษณะของงานอาชีพ ทำเพื่อก่อให้เกิดรายได้ นอกจากผู้สอนจะสอนให้นักเรียนเรียนรู้กระบวนการการผลิตแล้ว ต้องเน้นความสำคัญในเรื่องของการตลาด การบริหารการจัดการกับผลผลิตหรือชิ้นงานที่ได้ การคิดและวางแผนเลือกหัวข้อเรื่องที่จะทำโครงการอาชีพต้องให้สอดคล้องกับความถนัดของตนเองและความต้องการของตลาดในท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อให้ผลงานหรือชิ้นงานที่ได้จากการทำโครงการอาชีพ มีโอกาสจำหน่ายได้มากที่สุด ส่วนในทางปฏิบัติหลังจากที่นักเรียนทำโครงการอาชีพเสร็จสิ้นแล้ว ผลผลิตหรือชิ้นงาน ถ้าจำหน่ายไม่ได้ อาจใช้วิธีการสมมติ ติราคาดประมาณว่าผลผลิตหรือชิ้นงานนั้นจำหน่าย เพื่อเป็นแรงเสริมไม่ให้นักเรียนเสียกำลังใจ

วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

การสอนนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการเรียนการสอน การสอนที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายในการสอนที่กำหนดไว้นั้น ครูควรใช้วิธีการสอนหลาย ๆ แบบ ทั้งนี้เพราะการสอนในแต่ละครั้งนั้นย่อมประกอบไปด้วยจุดมุ่งหมายหลายประการ ได้แก่ การให้ผู้เรียนได้รับข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่สอน การให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจการให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะ และการให้ผู้เรียนเกิดทัศนคติที่พึงปรารถนา จุดมุ่งหมายแต่ละประการจะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องอาศัยวิธีการสอนแต่ละแบบที่เหมาะสม สำหรับวิธีการสอนนั้น มีหลายวิธี ด้วยกัน การที่ผู้สอนจะเลือกใช้วิธีใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในแต่ละรายวิชาและจุดมุ่งหมายของบทเรียนเป็นสำคัญ การเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพนั้น ควรพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้ (สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์. 2527 : 55 – 57)

1. ลักษณะของเนื้อหาวิชาที่จะสอน ในสภาพการสอนนั้น สิ่งที่คุณสอนจะสอนให้แก่ผู้เรียน อาจจำแนกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ ความรู้ ทักษะ และเจตคติ ดังนั้น ลักษณะเนื้อหาวิชาจึงเป็นปัจจัยที่สำคัญในการที่จะเลือกวิธีการสอน ด้วยเหตุนี้การสอนความรู้ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมทางสมองที่จะรับ เนื้อหาความรู้ ทฤษฎี หลักการ และข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อที่ ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่กำหนดให้ การเลือกวิธีการสอนที่จะใช้นั้น ผู้สอนไม่ควรจะเลือกวิธีการสอนเพียงวิธีเดียวมาใช้ในการสอนตลอดหนึ่งบทเรียน ผู้สอนที่ดีควรจะเลือกวิธีการสอนแต่ละวิธีที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการสอนในแต่ละส่วนของบทเรียนนั้น

2. ทรัพยากรที่มีอยู่ ผู้สอนควรพิจารณาถึงทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น เวลา วัสดุฝึก เครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องจักร เป็นต้น ว่ามีความพร้อมและเพียงพอหรือไม่ หากทรัพยากรที่มีอยู่ไม่เพียงพอ ผู้สอนควรเลือกวิธีการสอนแบบอื่นมาใช้ เพื่อแก้ปัญหาความขาดแคลนทรัพยากรนั้น ๆ ซึ่งการปรับเปลี่ยนวิธีสอนนี้ผู้สอนควรคำนึงถึงผลและความพึงพอใจของผู้สอน และผู้เรียนด้วย

3. หลักการของการเรียนรู้ เนื่องด้วยบุคคลจะเรียนรู้ได้ด้วยการรับสิ่งเร้า โดยผ่านทางประสาทรับรู้ในส่วนต่าง ๆ ยิงได้ใช้ประสาทรับรู้บางส่วนเพียงใด ก็ยิ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น จากหลักการนี้และหลักการอื่น ๆ เช่น ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความพร้อมของผู้เรียน เป็นต้น เป็นสิ่งที่จะช่วยผู้สอนในการเลือกและตัดสินใจใช้วิธีสอนซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ดีการเรียนการสอนวิชาการงานและอาชีพมีลักษณะที่แตกต่างจากการเรียนการสอนวิชาทั่วไป ๆ ไป การศึกษาในลักษณะนี้มีได้มุ่งหวังที่จะให้ผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ ความจำ แต่มุ่งถึงขั้นการประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ทักษะคติ และทักษะด้านการงานและวิชาอาชีพ

การเรียนการสอนวิชาชีพให้เกิดประสิทธิผลนั้น วิธีการสอนและเทคนิคการสอน นับว่ามีส่วนสำคัญยิ่งแต่ทั้งนี้ผู้สอนควรคำนึงถึงความสนใจ ความถนัด และกำลังความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย เพราะลักษณะของผู้เรียนจะช่วยให้ผู้สอนทราบว่า จะจัดลำดับการสอนและวัสดุการสอนอย่างไร รวมถึงการปฐมนิเทศการเรียนและการใช้อุปกรณ์ที่ชัดเจน ก็จะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (มณฑกานต์ แก้วพฤกษ์.2543; อ้างอิงจาก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2533 : 232 - 233) หลักการที่สำคัญในกระบวนการเรียนการสอนเบื้องต้น 12 ประการ ที่ผู้สอนวิชาชีพควรยึดเป็นหลักปฏิบัติมีดังต่อไปนี้

1. ผลการเรียนรู้ที่ดีจะเกิดขึ้นต่อเมื่อมีสื่อการเรียนรู้ เพราะสื่อจะช่วยให้สิ่งที่เป็นามธรรมเป็นรูปธรรมที่เข้าใจได้ และเป็นแนวทางสู่วิธีการปฏิบัติต่อไป
2. ความพร้อมที่จะเรียน จะเป็นความมุ่งมั่นและความปรารถนาในการเรียนเนื่องจากความต้องการ ความมุ่งมั่น และความสนใจของผู้เรียนหากสามารถนำมาใช้วางแผนการสอน ก็จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน
3. การเรียนรู้โดยการประติษฐ์จากสิ่งที่ผู้เรียนรู้อยู่แล้ว จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายยิ่งขึ้น ทั้งนี้โดยธรรมชาติแล้วผู้เรียนจะสามารถเข้าใจสิ่งเดียวกันพร้อมกันได้ยากก็จริง แต่หากผู้สอนอาศัยพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจเดิมของผู้เรียนนำมาเชื่อมโยงกับสิ่งที่จะเรียนรู้ใหม่จากแผนการสอนก็จะทำให้การเรียนมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น
4. การจัดลำดับเหตุผลตามลำดับก่อนหลัง จะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะเรื่องที่เป็นพื้นฐาน เรื่องที่ง่ายเรื่องสำคัญน้อย ๆ จะนำไปสู่เรื่องที่สลับซับซ้อน จะทำให้การเรียนมีอุปสรรคน้อยลง

5. การเรียนโดยวิธีแก้ปัญหา โดยที่ปัญหานั้นควรจะเป็นปัญหาที่ท้าทายให้ยากเรียน ไม่ยากจนเกินความสามารถของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วยตนเอง ภายใต้การดูแลการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างชัดเจนของผู้สอน

6. ความประทับใจในการเรียน เกิดความกระจำของผู้เรียนมากกว่าเกิดจากแรงบันดาลใจ เพราะการเรียนวิชาชีพ จะต้องเรียนรู้จากเครื่องจักร อุปกรณ์ หากผู้เรียนเข้าใจระบบการทำงานของเครื่องจักรที่ถูกต้อง ย่อมเกิดความปลอดภัยในการใช้ และทำให้สามารถปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

7. ความประทับใจจากความถูกต้องครั้งแรก การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องจะช่วยให้เกิดแรงจูงใจแก่ผู้เรียน ดังนั้น ผู้สอนจะต้องตรวจสอบทุกสิ่งทุกอย่างที่จะใช้เสียก่อนที่ผู้เรียนจะลงมือปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อเรียกความศรัทธาให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน

8. ผู้เรียนจะเรียนได้ดียิ่งขึ้นหากความพยายามครั้งแรกของผู้เรียนประสบความสำเร็จ จากโครงการเล็ก ๆ ระยะสั้น ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถของตนเองจนพัฒนางานตามวัยและลักษณะงาน

9. ความมั่นคงทางอารมณ์ของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานที่สลับซับซ้อนได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งอารมณ์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้จากความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดจากผู้สอน

10. ความบันเทิงใจจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียน ซึ่งผู้สอนอาจก่อให้เกิดความบันเทิงใจขึ้นในตัวผู้เรียนได้โดยเชื่อมโยงบทเรียนกับสิ่งที่ผู้เรียนชอบ สนใจหรือปฏิบัติอยู่

11. การกระทำซ้ำ ๆ บ่อย ๆ จากสิ่งที่ได้เรียนจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีทักษะเพิ่มมากขึ้น

12. ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจที่จะเรียน เนื่องจากผู้เรียนแต่ละคนมีความมุ่งหวังเป็นของตนเอง หากผู้สอนสามารถทราบถึงความสนใจ ความมุ่งหวังของผู้เรียนก็จะช่วยให้การเรียนของผู้เรียนมีความหมายยิ่งขึ้น

สภาพแวดล้อมในการเรียน

เป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญ สำหรับเรื่องอาคาร สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ บรรยากาศในการเรียน ห้องสมุด และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนการสอน สำหรับเรื่องอาคารสถานที่ หากสถานศึกษาไม่มีความพร้อม เรื่อง เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์และงบประมาณ จุดประสงค์หลักของการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ คือ ให้ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะ เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษาไปแล้ว สิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ คือ ผู้สอนจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองภายใต้การควบคุมดูแลของผู้สอนและเวลาที่เหมาะสม (สุราษฎร์ พรหมจันทร์. 2530 : 97) ซึ่งนับเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้ฝึกทักษะ ฝึกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ การจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนเหล่านี้ จึงเป็นภาระกิจสำคัญที่ทั้งผู้สอนและผู้บริหาร

โรงเรียนจะต้องดำเนินการและรับผิดชอบต่อการใช้ บำรุงรักษา จัดหาและบริการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ห้องปฏิบัติการหรือโรงฝึกงาน เช่น ห้องพิมพ์ดีด ห้องประดิษฐ์เศษวัสดุ ห้องเรียนอาหาร และโภชนาการ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องช่างยนต์ เป็นต้น ควรออกแบบให้เหมาะสมสำหรับชนิด ประเภท ลักษณะวิชา ระดับชั้นของผู้เรียน

การจัดการเรียนการสอนวิชาชีพนั้นนอกจากจะใช้อาคารสถานที่โรงฝึกงานหรือห้องปฏิบัติการ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติงานหลังจากเรียนภาคทฤษฎี ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเพิ่มพูนทักษะในการปฏิบัติงานอันจะนำไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคต นอกจากนี้หลักสูตรวิชาชีพ ยังได้กำหนดให้ผู้เรียนออกไปศึกษาดูงานยังสถานประกอบการต่าง ๆ หรือในท้องถิ่น ซึ่งโอลสัน (มณฑกานต์ แก้วพฤกษ์. 2543 ; อ้างอิงจาก Olson. 1960 : 70) ได้ให้ข้อเสนอแนะวิธีการนำแหล่งความรู้ในชุมชนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ ไว้ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจากเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ภายนอกสถานศึกษา
2. นำวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ประกอบการเรียนการสอน
3. เชิญวิทยากรภายนอกมาบรรยายให้ความรู้
4. สัมภาษณ์ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านในชุมชน
5. นำนักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่
6. สืบค้นแหล่งความรู้ต่าง ๆ ในชุมชน
7. การตั้งค่ายพักแรม
8. การหาประสบการณ์โดยการไปฝึกงานยังสถานประกอบการต่าง ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนการสอน

งานวิจัยในประเทศ

อภิชาติ ชัยบาล (2525 : 2 - 3) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาการงานและอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 8 พบว่า ด้านกระบวนการเรียนการสอน ครูมีการเตรียมการสอนน้อยมาก แต่มีความเอาใจใส่ควบคุมปฏิบัติงานของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี การวัดผลและประเมินผล ยังดำเนินการไม่สมบูรณ์ตามกระบวนการวัดผลประเมินผลในการสอน ครูมักจะไม่แจ้งจุดประสงค์ให้นักเรียนทราบก่อนเรียน การให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติม มักจะไม่บอกแหล่งค้นคว้า ด้านอุปกรณ์ทรัพยากรในห้องเรียนครูใช้ในการสอนน้อยมาก

ด้านตัวนักเรียน ซึ่งถือว่าเป็นผลผลิตของการเรียนการสอนวิชาการงานและอาชีพในระบบโรงเรียน ปรากฏว่า นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะของวิชาการงานและอาชีพอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ ส่วนมากนักเรียนเห็นว่า ความรู้วิชาการงานและอาชีพที่เรียนจากโรงเรียนยังนำไปใช้ประโยชน์ที่บ้านน้อย แต่มีความเห็นว่า เรียนวิชาการงานและอาชีพดีกว่าเรียนวิชาสามัญ

ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ (2536 : 157) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการ เฉพาะงานช่าง ในกลุ่มวิชาการงานและอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)" พบว่า ในด้านครูผู้สอนยังไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด วิเคราะห์ สร้างโครงการที่นักเรียนมีความถนัด ความสนใจ และความสามารถเท่าที่ควร ความรู้ทักษะในการเป็นที่ปรึกษา แนะนำ สนับสนุน ส่งเสริมของครูผู้สอนยังมีน้อย

ทัศนีย์ พิศาลรัตนคุณ (2539 : 91- 92) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ใน 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านวิธีการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนและด้านส่วนตัวผู้เรียน พบว่า นิสิตปริญญาโท มีปัญหาด้านเนื้อหาหลักสูตรมากกว่าด้านอื่น ๆ คือ ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ สังคมการเมือง เน้นเนื้อหาใหม่ ด้านวิธีการเรียนการสอนควรเน้นภาคปฏิบัติไม่ควรเน้นเนื้อหา สำหรับด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ห้องสมุดควรเปิดบริการภาคพิเศษในวันหยุดด้วย เพราะนิสิตมีเวลาน้อย ในด้านส่วนตัวของผู้เรียนควรเปลี่ยนเวลาโดยเฉพาะภาคพิเศษที่ต้องเรียนวันศุกร์

สมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์ (2540 : 82 – 83) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักเรียนหลักสูตรระยะสั้น แผนกวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาสำคัญของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นแผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่างในเขตกรุงเทพฯ รวม 4 ด้าน พบว่า ด้านหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านครูผู้สอน และด้านผู้เรียน พบว่า ปัญหาการเรียนโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบข้อเป็นปัญหาสำคัญ จำแนกเป็นด้าน ๆ ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก เนื้อหาวิชาที่เรียนรวบรัดเกินไป และเวลาเรียนหลักสูตรน้อยเกินไป
2. ด้านกระบวนการเรียนการสอน ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก การสอนกระทำเฉพาะในสถานศึกษาผู้เรียนไม่มีโอกาสออกไปดูงาน หรือฝึกงานนอกสถานที่และหนังสือตำราเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนผู้เรียน
3. ด้านผู้สอน ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ผู้สอนจ้ำจืดเกินไป และจำนวนผู้สอนน้อย
4. ด้านผู้เรียน ปัญหาที่เกิดขึ้นมีสาเหตุมาจาก ผู้เรียนไม่มีเวลาทบทวนเนื้อหาในบทเรียนและนักศึกษาเรียนไม่รู้เรื่อง ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายไม่อยากมาเรียนและสถานที่เรียนคับแคบเกินไป

รัตนา ประเสริฐศรี (2543 : 62 - 63) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน มีปัญหาการเรียนในระดับมาก ส่วนด้านผู้เรียน และด้านผู้สอน มีปัญหาการเรียนในระดับน้อย นักศึกษาที่มีเพศ และรอบการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนด้านผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนเนื้อหาของหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนและด้านผู้เรียน นักศึกษาที่มีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียน ด้านการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านเนื้อหาของหลักสูตร ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ด้านผู้เรียนและด้านผู้สอน นักศึกษามีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมนึก ดีหะสิงห์ (2546 : 75) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาวิชาเอกธุรกิจศึกษา ในโครงการความร่วมมือทางวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ พบว่า นิกนิสิตมีปัญหาการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านหลักสูตร นิสิตมีปัญหาการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง
2. การเรียนการสอน นิสิตมีปัญหาการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหามาก คือ ปัญหาการจัดวิทยากรมาบรรยายพิเศษน้อยเกินไป ปัญหาภาระงานที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาแต่ละรายวิชาไม่เหมาะสมกับจำนวนหน่วยกิตของวิชานั้น ๆ ปัญหางานที่ผู้สอนมอบหมายให้ศึกษาค้นคว้านอกชั้นเรียนมีจำนวนมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลา
3. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน นิสิตมีปัญหาการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ปัญหาเอกสารตำรา สำหรับการค้นคว้า มีจำนวนน้อย จำนวนสื่อ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอ กับจำนวนของผู้เรียน เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ปัญหาผู้เรียนไม่สะดวกในการติดต่อขอใช้อุปกรณ์ เพื่อนำเสนอประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ภายในชั้นเรียนยังขาดอุปกรณ์ที่ประกอบสื่อการเรียนการสอน ปัญหาการบริการน้ำดื่ม มีไม่เพียงพอ และมีไม่ทั่วถึงทุกอาคารเรียน ปัญหาสถานศึกษาจัดให้มีสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนได้ใช้พักผ่อนในช่วงพักน้อยเกินไป

4. ด้านผู้เรียน นิสิตมีปัญหการเรียนรู้การสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ปัญหาผู้เรียนไม่มีเวลาเข้าห้องสมุด หรือศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียน ปัญหาด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบในเรื่องค่าใช้จ่ายด้านการเรียน ปัญหาผู้เรียนมีความแตกต่างทางด้านประสบการณ์ และทักษะการปฏิบัติงาน

5. ด้านผู้สอน นิสิตมีปัญหการเรียนรู้โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

งานวิจัยในต่างประเทศ

เวนแกนด์ (Weigand. 1957 : 518 - 522) ได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องอิทธิพลของครอบครัวที่มีต่อผลการเรียนของนักเรียน พบว่า เด็กที่มาจากสภาพครอบครัวที่แตกต่างกันมีผลการเรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เพอวิส (Purvis. 1980 : 163 - 175) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการสอนในมหาวิทยาลัยเปิดพบว่า การที่ครูมีเอกสารประกอบการสอนอยู่แล้ว ทำให้ครูไม่ชวนขยายค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมและบางครั้งผู้เรียนจะยึดมั่นเฉพาะเอกสารการสอนของมหาวิทยาลัย ทำให้ไม่รู้จักกว้าง ส่วนสื่อการเรียนใช้สื่อประเภททางเดียว ผู้เรียนไม่มีโอกาสร่วมแสดงความคิดเห็นตอบโต้ได้ เป็นเหตุให้ผู้เรียนขาดทักษะในการแสดงออกทุกด้าน

ฮาร์ท (สมศักดิ์ สรสินธุ์. 2540 : 32 ; อ้างอิงจาก Hart. 1954 : 128) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของครูมัธยมของเท็น เทาเซนต์ไฮสคูล (The Thousand High School) เกี่ยวกับการเรียนการสอน ปรากฏว่าครูที่ดีควรมี คุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. มีความสามารถที่จะชักจูงใจนักเรียนให้เกิดความสนใจในวิชาที่ตนสอน มีความฉลาดรอบรู้ สามารถกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด
2. ครูต้องสนใจในตัวนักเรียน ให้ความร่วมมือกับนักเรียน มีความเห็นอกเห็นใจนักเรียน
3. สามารถควบคุมอารมณ์ได้ ยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น
4. อธิบายได้อย่างแจ่มชัด มีวิธีสอนให้นักเรียนเข้าใจง่าย

เลห์แมนและมีเรนส์ (สวณีย์ จงเจริญ. 2546 : 51 ; อ้างอิงจาก Lehmann and Mehrens. 1971 : 136) ได้สรุปการสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาวิทยาลัยเวสเทอร์น วอชิงตัน สเตท (Western Washington State College) จำนวน 443 คน นักศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับการสอนของครูในอุดมคติว่ามีเกณฑ์ที่สำคัญมากที่สุด 5 ประการ คือ

1. มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน ต้องมีความรู้อย่างกว้างขวางทั้งความรู้ขั้นมูลฐาน และความรู้ใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอน
2. มีความสนใจในวิชาที่สอนอย่างลึกซึ้งและมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้าวิชาที่สอน

3. มีความยืดหยุ่นและมีความสามารถที่จะเสนอบทเรียน เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจและสนองความต้องการของผู้เรียน

4. เตรียมการสอนอยู่เสมอในวิชาที่ตนสอน กำหนดหัวข้อวิชาที่สอน กำหนดวัตถุประสงค์ ตลอดจนหนังสืออ้างอิง

5. ใช้ศัพท์ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสม มีความสามารถในการอธิบายอย่างชัดเจน แจ่มแจ้ง สอนโดยคำนึงถึงระดับความสามารถของผู้เรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนในการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
- 6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร จังหวัดสมุทรปราการ ที่เรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ประจำปีการศึกษา 2545 จำนวน 915 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

โรงเรียน	แผนการเรียน				รวมประชากร
	วิทย์ – คณิต	ศิลป์ - ภาษา	ธุรกิจ	อุตสาหกรรม	
สมุทรปราการ	172	123	110	-	405
นวมินทรราชินุทิศฯ	161	98	-	-	259
หาดอมราอักษรลักษณ์ฯ	44	79	41	-	164
หลวงพ่อบ้านคลองด่านฯ	32	-	36	19	87
รวม	409	300	187	19	915

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพในปีการศึกษา 2545 จำนวน 279 คน โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำคำนวณได้จากสูตร(Yamanae.1973) ในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.05

การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่าง ของประชากรกระจายอย่างเป็นสัดส่วนครอบคลุม ผู้วิจัยเลือกใช้กลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Statified Random Sample) ต้องการกลุ่มตัวอย่าง 279 คน ได้สัดส่วนดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

โรงเรียน	โครงการที่เลือกปฏิบัติ								รวมกลุ่ม ตัวอย่าง
	คอมพิวเตอร์		คหกรรม		ธุรกิจ		อุตสาหกรรม		
	N	n	N	n	N	n	N	n	
สมุทรปราการ	135	41	135	41	135	41	-	-	123
นวมินทราชินูทิศฯ	67	20	64	20	64	20	64	20	80
หาดอมราอักษรลักษณ์ฯ	54	16	56	17	54	16	-	-	49
หลวงพ่อบานคลองด่านฯ	-	-	32	10	36	11	19	6	27
รวม	256	77	287	88	289	88	83	26	279

ส่วนวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละโครงการของโรงเรียนใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ซึ่งจำแนกเป็น เพศ ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม โครงการอาชีพที่เลือกปฏิบัติ และมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงการ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบ Check list

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา รายวิชา ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังต่อไปนี้

คะแนน	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนในระดับน้อยที่สุด
คะแนน	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับน้อย
คะแนน	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน	3.51 - 4.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับมาก
คะแนน	4.51 - 5.00	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อทราบปัญหาอื่น ๆ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี ผลงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาขอบเขตของสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ

2. สอบถามและสัมภาษณ์ผู้เรียน ผู้สอน รายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร เพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยกำหนดขอบเขตและเนื้อหา ให้ครอบคลุมมุ่งหมายตามที่ต้องการ คือ ปัญหาการเรียนทั้ง 4 ด้าน

5. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะเพิ่มเติม พร้อมทั้งแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วทั้งหมด 40 ข้อ ไปเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ จำนวน 3 ท่าน คือ

- 6.1 อาจารย์พาสนา ชลบุรีพันธ์
ศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
- 6.2 อาจารย์ศิรินันท์ สามัญ
ศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
- 6.3 อาจารย์พิเชษฐ ยังตรง อาจารย์ 3 ระดับ 8
โรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องแล้ว คัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป ได้ข้อสอบถาม จำนวน 36 ข้อ

8. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำไปให้ประธาน ควบคุมสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง เมื่อเรียบร้อยแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ให้ตอบ แบบสอบถามระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2546 - 30 พฤศจิกายน 2546 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก รายข้อ ให้ครบจำนวนข้อที่ต้องการ

9. วิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบ สอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach - ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.94

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนสมุทรปราการ , ผู้อำนวยการโรงเรียนหาดอมราอักษรลักษณ์วิทยา , ผู้อำนวยการโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ และ ผู้อำนวยการ โรงเรียนหลวงพ่อบานคลองด่านอนุสรณ์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และอนุญาต ให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนผู้ตอบพร้อมหนังสือรับรองไปแจกและเก็บแบบ สอบถามด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2546 – 19 ธันวาคม 2546 ได้รับแบบสอบ ถามคืนมาจำนวน 279 ฉบับ คิดเป็น 100 % ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ได้ทั้งหมด 273 ฉบับ

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หลังจากนั้นนำข้อมูลของแบบสอบถามแต่ละชุดไปลงรหัสเพื่อคำนวณค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistic package for Social Science) โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาว่ามีความถูกต้องสมบูรณ์ทั้งสิ้น 273 ฉบับ
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโดยคำนวณค่าความถี่และค่าร้อยละ จำแนกตาม เพศ ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม โครงการอาชีพที่เลือกปฏิบัติ และมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงการ
3. วิเคราะห์ระดับปัญหาการเรียนของนักเรียนในรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สหวิทยาเขตวิทยปรางกร โดยคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ย($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การประเมินความคิดเห็นของเบสท์ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนในระดับน้อยที่สุด
คะแนน	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับน้อย
คะแนน	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน	3.51 - 4.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับมาก
คะแนน	4.51 - 5.00	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทยปรางกร จังหวัดสมุทรปราการ ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม จำแนกตามตัวแปร เพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

5. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทยปรางกร จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามตัวแปร ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม โครงการอาชีพที่เลือกปฏิบัติและมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงการ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance)

6. เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe' Method)

7. รวบรวมข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ นำเสนอข้อมูลในรูปความถี่

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 :73)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ

$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ.2538 :79)

$$S.D.=\sqrt{\frac{N\sum x^2-(\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ

S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งสองยกกำลังสอง
$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α – Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ.2538 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ

α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ t – test จากสูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ.2538:102)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left\{ \frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right\}}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา
X_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป้าหมายกลุ่มที่ 1
X_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มเป้าหมายกลุ่มที่ 2
S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มเป้าหมายกลุ่มที่ 1
S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มเป้าหมายกลุ่มที่ 2
n_1	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มเป้าหมายกลุ่มที่ 1
n_2	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มเป้าหมายกลุ่มที่ 2
df	แทน	ระดับขั้นแห่งความเป็นอิสระของความแปรปรวนร่วม

3.2 เปรียบเทียบปัญหาการเรียงระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ.2538:113)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ

F แทน ค่าสถิติที่ใช้แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม

MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

3.3 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตรวจสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปราชญ์ จังหวัด
สมุทรปราการ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์และแปลผล

N	=	จำนวนนักเรียน ในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	=	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	=	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	=	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
F	=	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F - distribution
df	=	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
S	=	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	=	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Square)
**	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
*	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำแนกตาม เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย
สะสม โครงการอาชีพที่เลือกปฏิบัติ และมูลเหตุจูงใจที่ปฏิบัติโครงการ โดยการวิเคราะห์จำนวนและ
ค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการ
อาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตวิทย์ปราชญ์
จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้เรียน ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ ในด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน จำแนกตาม เพศ ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม โครงงานอาชีพที่เลือกปฏิบัติ และมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงงาน โดยใช้ค่าที (t – test) และค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance)

ตอนที่ 4 การรวบรวมปัญหาอื่น ๆ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ นำเสนอในรูปความถี่

ในการเสนอค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้แปลความหมายของค่าคะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้านโดยแบ่งเกณฑ์การประเมินเป็น 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนในระดับน้อยที่สุด
คะแนน	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับน้อย
คะแนน	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน	3.51 - 4.50	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับมาก
คะแนน	4.51 - 5.00	หมายถึง	มีปัญหาในการเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบของตารางประกอบคำอธิบาย ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำแนกตามเพศ ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม โครงงานอาชีพที่เลือกปฏิบัติ และมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงงาน ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม โครงการอาชีพที่เลือกปฏิบัติ และมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงการ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวนคน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	114	41.8
1.2 หญิง	159	58.2
รวม	273	100.0
2. ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม		
2.1 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม 1.00 – 1.99	40	14.7
2.2 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.99	175	64.1
2.3 ผลการเรียนรู้เฉลี่ยสะสม 3.00 - 4.00	58	21.2
รวม	273	100.0
3. โครงการอาชีพที่เลือกปฏิบัติ		
3.1 โครงการคอมพิวเตอร์	76	27.8
3.2 โครงการคหกรรม	85	31.1
3.3 โครงการอุตสาหกรรม	26	9.5
3.4 โครงการธุรกิจ	86	31.5
รวม	273	100.0
4. มูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงการ		
4.1 เลือกด้วยตนเอง	192	70.3
4.2 เลือกตามเพื่อน	31	11.4
4.3 เลือกเพราะผู้ปกครอง	4	1.5
4.4 เลือกเพราะครูผู้สอน	46	16.8
รวม	273	100.0

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 273 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 58.2 ด้านผลการเรียนเฉลี่ยสะสม พบว่า ส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.99 จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 64.1 ด้านโครงงานอาชีพที่เลือกปฏิบัติ พบว่า ส่วนใหญ่เลือกโครงงานธุรกิจ จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 และโครงงานคหกรรมรองลงมา จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 ด้านมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงงานส่วนใหญ่ พบว่า เลือกด้วยตนเอง จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 70.3

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตวิทย์ปราชญ์ จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้เรียน ด้านจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน โดยใช้วิธีการคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมรายด้าน

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปราชญ์ จังหวัดสมุทรปราการ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัญหา
1. ด้านเนื้อหาวิชา	2.93	.54	ปานกลาง
2. ด้านผู้เรียน	3.12	.51	ปานกลาง
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.24	.44	ปานกลาง
4. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	3.31	.50	ปานกลาง
รวม	3.15	.50	ปานกลาง

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน คือ ด้านเนื้อหาวิชา ($\bar{X} = 2.93$) ด้านผู้เรียน ($\bar{X} = 3.12$) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.24$) และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ($\bar{X} = 3.31$) ด้านที่มีปัญหามากกว่าด้านอื่น ๆ คือ ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ($\bar{X} = 3.31$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงาน
 โครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขต
 วิทยปการ จังหวัดสมุทรปราการ ด้านเนื้อหารายวิชา โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านเนื้อหารายวิชา				
1.	รายวิชาโครงการกำหนดให้ผู้เรียนต้องศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติด้วยตนเองมากเกินไป	2.99	.64	ปานกลาง
2.	เนื้อหาในรายวิชาขาดการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรมทางธุรกิจที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง	2.77	.74	ปานกลาง
3.	เนื้อหาในรายวิชาไม่ได้บรรจุทักษะที่จำเป็นบางอย่างในการปฏิบัติงานด้านการประกอบการ	2.91	.79	ปานกลาง
4.	เนื้อหาวิชาไม่เพียงพอที่จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อระดับสูง	3.00	.83	ปานกลาง
5.	ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามที่กำหนดไม่เหมาะสม	3.04	.83	ปานกลาง
6.	การเรียนโครงการอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคต	2.94	.80	ปานกลาง
7.	โครงการที่เปิดให้นักเรียนเลือกปฏิบัติไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น	2.88	.75	ปานกลาง
รวม		2.93	.54	ปานกลาง

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทยปการ จังหวัดสมุทรปราการ ด้านเนื้อหารายวิชา โดยรวมมีปัญหายู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.93$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหายู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน ข้อที่มีปัญหามากกว่าข้ออื่น ๆ ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 5 ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามที่กำหนดไม่เหมาะสม ($\bar{x} = 3.04$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงาน
 โครงงานอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขต
 วิทยปการ จังหวัดสมุทรปราการ ด้านผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านผู้เรียน				
8.	ผู้เรียนขาดความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการเรียนวิชา การปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ	3.00	.75	ปานกลาง
9.	ผู้เรียนไม่เข้าใจลำดับขั้นตอนของการปฏิบัติงานโครงงาน	3.06	.75	ปานกลาง
10.	ผู้เรียนไม่ได้เลือกปฏิบัติโครงงานที่มีความถนัด	3.16	1.42	ปานกลาง
11.	ผู้เรียนไม่ได้เลือกปฏิบัติโครงงานที่มีความสนใจ	3.18	1.95	ปานกลาง
12.	ผู้เรียนมีความพยายามในการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพน้อย	2.97	.70	ปานกลาง
13.	ผู้เรียนมีความแตกต่างกันทางด้านประสบการณ์และทักษะ ในการปฏิบัติงาน	3.14	.72	ปานกลาง
14.	ปัญหาด้านเศรษฐกิจส่งผลกระทบในเรื่องค่าใช้จ่ายในการ ปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ	3.25	.77	ปานกลาง
15.	ผู้เรียนไม่ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียน	3.15	.77	ปานกลาง
16.	ผู้เรียนไม่กล้ามาขอคำปรึกษาผู้สอนเมื่อไม่เข้าใจขั้นตอนของ การปฏิบัติงาน	3.18	.73	ปานกลาง
17.	ผู้เรียนไม่สามารถปฏิบัติงานให้เสร็จได้ตามเวลาที่กำหนด	3.16	.70	ปานกลาง
รวม		3.12	.51	ปานกลาง

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทยปการ จังหวัดสมุทรปราการ ด้านผู้เรียน โดยรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ข้อที่มีปัญหามากกว่าข้ออื่น ๆ ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 14 ปัญหาด้านเศรษฐกิจส่งผลกระทบในเรื่องค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ ($\bar{x} = 3.25$) ส่วนข้อที่เป็นปัญหาน้อยกว่าข้ออื่น ๆ ในระดับปานกลาง คือ ข้อ 12 ผู้เรียนมีความพยายามในการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพน้อย ($\bar{x} = 2.97$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงาน
 โครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย
 ปรากฏ จังหวัดสมุทรปราการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน				
18.	เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ชำนาญงานในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียนน้อย	3.34	.73	ปานกลาง
19.	การจัดทัศนศึกษาพานักเรียนไปดูการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการหรือท้องถิ่นยังไม่เพียงพอ	3.52	.73	มาก
20.	ไม่มีการจัดนิทรรศการแสดงความก้าวหน้าทางการปฏิบัติงานโครงการอาชีพให้นักเรียนชม	3.34	.74	ปานกลาง
21.	การจัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและจำหน่ายผลผลิตที่ได้จากการปฏิบัติงานยังไม่เหมาะสม	3.26	.69	ปานกลาง
22.	นักเรียนไม่ได้จัดป้ายนิเทศแสดงผลงานที่นักเรียนปฏิบัติ	3.22	.65	ปานกลาง
23.	ไม่จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพภายในโรงเรียน	3.23	.69	ปานกลาง
24.	การปฏิบัติงานโครงการอาชีพไม่ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติ	3.08	.66	ปานกลาง
25.	การวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ	3.09	.60	ปานกลาง
26.	การวิเคราะห์และประเมินโครงการเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงไม่มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ	3.15	.60	ปานกลาง
รวม		3.24	.44	ปานกลาง

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร จังหวัดสมุทรปราการ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 19 การจัดทัศนศึกษาพานักเรียนไปดูการปฏิบัติงานจริง ในสถานประกอบการหรือท้องถิ่นยังไม่เพียงพอ ($\bar{x} = 3.52$) ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงาน
 โครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย
 ปรากฏ จังหวัดสมุทรปราการ ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน โดยรวมและรายข้อ

ข้อที่	ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับปัญหา
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน				
27.	โรงเรียนมีห้องปฏิบัติงานหรือสถานที่ให้นักเรียนปฏิบัติ โครงการอาชีพน้อย	3.54	.69	มาก
28.	สภาพของห้องปฏิบัติงานไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และไม่ปลอดภัย	3.19	.76	ปานกลาง
29.	วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติงานโครงการและเครื่องมือต่าง ๆ ที่โรงเรียนมีอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ไม่ดี	3.26	.81	ปานกลาง
30.	โรงเรียนมีหนังสือ วารสาร สื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติ งานโครงการอาชีพให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมน้อย	3.19	.75	ปานกลาง
31.	ไม่มีการสำรวจความพร้อมของโรงเรียนทุก ๆ ด้าน ก่อน เปิดสอนโครงการอาชีพ	3.18	.74	ปานกลาง
32.	นักเรียนไม่ได้รับการส่งเสริมด้านงบประมาณจากโรงเรียน ให้มีการพัฒนา ปรับปรุง โครงการอาชีพที่ประสบผลสำเร็จ	3.38	.72	ปานกลาง
33.	นำวิทยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ เพื่อเพิ่ม ทักษะในการปฏิบัติงานน้อย	3.35	.73	ปานกลาง
34.	สภาพและบรรยากาศของโรงเรียนไม่ส่งเสริมในการปฏิบัติ โครงการอาชีพที่เน้นเรื่องบริการและการจำหน่าย	3.51	.65	มาก
35.	นักเรียนไม่ได้รับความสะดวกในการใช้อุปกรณ์และ เครื่องมือต่าง ๆ ที่จำเป็น	3.38	.76	ปานกลาง
36.	บุคลากรในโรงเรียน ท้องถิ่น ให้การสนับสนุนและส่งเสริม ให้นักเรียนปฏิบัติงานโครงการอาชีพเพื่อเป็นพื้นฐานใน การประกอบอาชีพในอนาคตน้อย	3.12	.75	ปานกลาง
รวม		3.31	.50	ปานกลาง

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน โดยรวม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 27 โรงเรียนมีห้องปฏิบัติงานหรือสถานที่ให้นักเรียนปฏิบัติโครงการน้อย ($\bar{X} = 3.54$) และ ข้อ 34 สภาพและบรรยากาศของโรงเรียนไม่ส่งเสริมในการปฏิบัติโครงการอาชีพที่เน้นเรื่องการบริการและการจำหน่าย ($\bar{X} = 3.51$) ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม เพศ ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม โครงการอาชีพที่เลือกปฏิบัติ และ มุมเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงการ โดยรวมและรายด้าน

3.1 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามเพศ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน โดยใช้ t - test ดังปรากฏในตาราง 9

ตาราง 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงาน

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาวิชา นักเรียนมีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านผู้เรียนและด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน นักเรียนมีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ระดับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกผลการเรียนเฉลี่ยสะสม เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่างกันมีปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน โดยใช้วิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว ดังปรากฏในตาราง 10

ตาราง 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ จำแนก ตามผลการเรียนเฉลี่ยสะสม โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านเนื้อหาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	2	1.31	.65	2.25
	ภายในกลุ่ม	270	78.68	.29	
	รวม	272	79.99		
2. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.04	.02	.08
	ภายในกลุ่ม	270	62.73	.23	
	รวม	272	62.77		
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	2	.30	.15	.75
	ภายในกลุ่ม	270	54.12	.20	
	รวม	272	54.43		
4. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	.40	.20	.80
	ภายในกลุ่ม	270	68.37	.25	
	รวม	272	68.78		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	.04	.02	.13
	ภายในกลุ่ม	270	41.09	.15	
	รวม	272	41.13		

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ
 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัด
 สมุทรปราการ จำแนกโครงการอาชีพที่เลือกปฏิบัติ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า นักเรียน
 เลือกปฏิบัติโครงการต่างกัน มีปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพทั้ง 4 ด้าน
 แตกต่างกัน โดยใช้วิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว ดังปรากฏในตาราง 11

ตาราง 11 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของ
 นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัด
 สมุทรปราการ จำแนกตาม โครงการอาชีพที่เลือกปฏิบัติ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงาน โครงการอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านเนื้อหาวิชา	ระหว่างกลุ่ม	3	1.14	.38	1.31
	ภายในกลุ่ม	269	78.85	.29	
	รวม	272	79.99		
2. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	.55	.18	.78
	ภายในกลุ่ม	269	62.22	.23	
	รวม	272	62.77		
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.45	.48	2.52
	ภายในกลุ่ม	269	52.98	.19	
	รวม	272	54.43		
4. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	.48	.16	.63
	ภายในกลุ่ม	269	68.30	.25	
	รวม	272	68.78		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	.70	.23	1.53
	ภายในกลุ่ม	269	40.43	.15	
	รวม	272	41.13		

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ ที่เลือกปฏิบัติโครงการอาชีพต่างกัน มีปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามโครงการอาชีพที่เลือกปฏิบัติ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ที่ว่านักเรียนที่มีมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงการต่างกันมีปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ทั้ง 4 ด้านแตกต่างกัน โดยใช้วิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว ดังปรากฏในตาราง 12

ตาราง 12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัด
สมุทรปราการ จำแนก ตามมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงการ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงาน โครงการอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านเนื้อหารายวิชา	ระหว่างกลุ่ม	3	3.94	1.31	4.67**
	ภายในกลุ่ม	269	76.05	.28	
	รวม	272	79.99		
2. ด้านผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.30	.43	1.86
	ภายในกลุ่ม	269	61.47	.23	
	รวม	272	62.77		
3. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	.84	.28	1.47
	ภายในกลุ่ม	269	53.58	.19	
	รวม	272	54.43		
4. ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3	.45	.15	.60
	ภายในกลุ่ม	269	68.32	.25	
	รวม	272	68.78		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.00	.33	2.21
	ภายในกลุ่ม	269	40.64	.15	
	รวม	272	41.65		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ พบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ ที่มีมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงการต่างกัน มีปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเนื้อหาวิชา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ่ จำแนกตามมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงการ ด้านเนื้อหาวิชา ดังตาราง 13

ตาราง 13 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียน จำแนกตามมูลเหตุจูงใจในการปฏิบัติโครงการอาชีพ ด้านเนื้อหาวิชา

มูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติ โครงการ		เลือกด้วย ตนเอง	เลือกตามเพื่อน	เลือกเพราะ ผู้ปกครอง	เลือกเพราะ ครูผู้สอน
	$\bar{X}$	2.91	3.12	3.64	2.81
เลือกด้วยตนเอง	2.91	-	-.21	-.72	.11
เลือกตามเพื่อน	3.12	-	-	-.51	.32
เลือกเพราะผู้ปกครอง	3.64	-	-	-	.83*
เลือกเพราะครูผู้สอน	2.81	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ พบว่า กลุ่มนักเรียนที่เลือกเพราะผู้ปกครองมีปัญหาการเรียน ด้านเนื้อหาวิชา แตกต่างจากกลุ่มนักเรียนที่เลือกเพราะครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 รวบรวมข้อมูลที่เป็นปัญหาอื่น ๆ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาสหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร จังหวัดสมุทรปราการ จากข้อคำถามปลายเปิด มีนักเรียนเสนอปัญหาอื่น ๆ และข้อเสนอแนะ จำนวน 152 คน จากกลุ่มตัวอย่างที่สมบูรณ์ จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 55.67 ของแบบสอบถามทั้งหมด โดยนำเสนอในรูปความถี่จำนวน ดังแสดงในตาราง 14

ตาราง 14 ปัญหาอื่น ๆ เกี่ยวกับการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามทัศนะของนักเรียน

ลำดับที่	ปัญหาอื่น ๆ ในการเรียน	ความถี่
1.	สมาชิกในกลุ่มขาดความสามัคคี	48
2.	การจัดตารางเรียนควรเป็นช่วงเช้าต่อบ่าย	32
3.	ค้นหาข้อมูลในโครงการที่ทำยาก ข้อมูลมีน้อย	26
4.	ขาดงบประมาณในการทำโครงการ	25
5.	ตลาดในการจำหน่ายผลผลิตมีน้อยและแคบ	19
6.	ขาดวิทยากรที่ชำนาญในโครงการที่นักเรียนปฏิบัติโดยตรง	15
7.	ขาดเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปฏิบัติโครงการ	12
8.	โรงเรียนไม่มีสถานที่จำหน่ายผลผลิตให้เป็นหลักแหล่ง และไม่เหมาะสม	12
9.	อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการให้งานมากเกินไป	7
10.	นักเรียนโดนก่อกวนจากนักเรียนที่เกเร ไม่ยอมชำระเงินค่าสินค้า	5
11.	ไม่มีการสำรวจก่อนให้นักเรียนทำโครงการ	5
12.	นักเรียนยังไม่มีความพร้อม	3
13.	เนื้อหาโครงการไม่น่าสนใจ	3
14.	ประสบผลสำเร็จไม่ดีเท่าที่ควร	3
15.	ควรจัดให้นักเรียนจำหน่ายในเวลาอื่น เพราะเวลาปกติคู่แข่งเยอะ	2
16.	สอนทฤษฎีน้อยเกินไป	1

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ข้อที่เป็นปัญหาอื่น ๆ ของนักเรียนในการเรียนวิชา การปฏิบัติงานโครงการอาชีพเพิ่มเติม มากที่สุด คือ สมาชิกในกลุ่มขาดความสามัคคี มีความถี่ของ ปัญหา 48 คน ที่เป็นปัญหารองลงมาคือ การจัดตารางเรียนควรเป็นช่วงเช้าต่อบ่าย มีความถี่ของ ปัญหา 32 คน การค้นหาข้อมูลในโครงการที่ทำยาก ข้อมูลมีน้อย มีความถี่ของปัญหา 26 คน ขาดงบประมาณในการทำโครงการ มีความถี่ของปัญหา 25 คน และตลาดในการจำหน่ายผลผลิตมีน้อย และแคบ มีความถี่ของปัญหา 19 คน

ตาราง 15 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	ความถี่
1.	โรงเรียนควรมีสถานที่ อุปกรณ์ให้เพียงพอกับความต้องการ	63
2.	ควรจัดหาสถานที่ในการจำหน่ายผลผลิตให้เหมาะสมและแน่นอน	25
3.	ควรเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมให้เหมาะสม	20
4.	โรงเรียนควรจะสอบถามข้อมูลกับนักเรียนก่อนว่ามีความสนใจและมี ความถนัดด้านใดก่อนแล้วจึงพิจารณาเพื่อที่จะเปิดโครงการตามต้องการ	20
5.	ควรมีการจัดให้เรียนโครงการอาชีพในระดับชั้นอื่น ๆ บ้าง	13
6.	ควรมีการไปดูโครงการอาชีพของโรงเรียนอื่นหรือสถานประกอบการบ้าง เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานและปรับปรุงการปฏิบัติงาน	12
7.	ควรมีการขยายตลาดการจำหน่ายให้ใหญ่ขึ้น เพื่อเพิ่มการผลิตและรายได้ให้ กับนักเรียน	9
8.	โรงเรียนควรศึกษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียน แล้วเปิดสอนโครงการอาชีพให้ สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น	8
9.	ควรมีอาจารย์ดูแลการปฏิบัติโครงการอย่างใกล้ชิด ทุกขั้นตอน	8
10.	โรงเรียนควรมีนโยบายสนับสนุนโครงการที่ประสบผลสำเร็จ	8
11.	ควรวางแผนการจำหน่ายและตลาดให้ได้ก่อนลงมือปฏิบัติ	6
12.	จัดโครงการให้นักเรียนเลือกให้หลากหลายและทันสมัยตลอดเวลา	5
13.	ควรจัดตารางเรียนให้นักเรียนมีเวลาเตรียมตัวและมีเวลาสรุปการปฏิบัติด้วย	2

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อที่ได้รับการเสนอแนะจากนักเรียนเกี่ยวกับ ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ มากที่สุด คือ โรงเรียนควรมีสถานที่ อุปกรณ์ ให้เพียงพอกับความต้องการ มีความถี่ของข้อเสนอแนะ 63 คน ควรจัดหาสถานที่ในการจำหน่าย ผลผลิตให้เหมาะสมและแน่นอน มีความถี่ของข้อเสนอแนะ 25 คน ควรเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรม ให้เหมาะสม มีความถี่ของข้อเสนอแนะ 20 คน โรงเรียนควรจะสอบถามข้อมูลกับนักเรียนก่อนว่า มีความสนใจมีความถนัดด้านใดก่อนแล้วพิจารณาเพื่อที่จะเปิดโครงการตามความสนใจ มีความถี่ ของข้อเสนอแนะ 20 คน และ ควรมีการจัดให้เรียนโครงการอาชีพในระดับชั้นอื่น ๆ บ้าง มีความถี่ ของข้อเสนอแนะ 13 คน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อต้องการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ ด้านเนื้อหารายวิชา ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน เพื่อนำข้อมูลไปเสนอแนะแก่ครู – อาจารย์ และผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียนรู้ และตรงกับสภาพความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ท้องถิ่น ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ส่งผลให้นักเรียนที่ผ่านการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพมีแนวทางในการประกอบอาชีพ เป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาในการเรียนวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ โดยจำแนกตามเพศ ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม โครงการที่เลือกปฏิบัติและมูลเหตุที่เลือกปฏิบัติโครงการอาชีพ
3. เพื่อรวบรวมปัญหาอื่น ๆ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งจะเป็นแนวทางที่ครูที่ปรึกษาโครงการอาชีพ ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร นำไปวางแผนปรับปรุง พัฒนาและแก้ไข การเรียน

วิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ได้ตรงกับสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องเหมาะสม และสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันมากที่สุด

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ที่เรียนวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ประจำปีการศึกษา 2545 จำนวน 915 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปราการ ที่เรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ประจำปีการศึกษา 2545 ด้วยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.5 จากจำนวนประชากรทั้งหมด 915 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 279 คน

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาในการเรียนวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่างกันมีปัญหาในการเรียนวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่เลือกโครงการอาชีพที่ปฏิบัติต่างกัน มีปัญหาในการเรียนวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีมูลเหตุในการเลือกปฏิบัติโครงการอาชีพต่างกันมีปัญหาในการเรียนวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ทั้ง 4 ด้าน แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้ทำการศึกษากับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 279 คน เก็บแบบสอบถามได้ 279 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ 273 ฉบับในการวิเคราะห์ข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 98

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เพื่อใช้ในการศึกษาระดับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้านเนื้อหารายวิชา ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ รวม 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหารายวิชา ด้านผู้เรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
คะแนน	3	หมายถึง	มีปัญหาในระดับปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อทราบปัญหาอื่น ๆ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี ผลงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียน แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาขอบเขตของสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ

2. สอบถามและสัมภาษณ์ผู้เรียน ผู้สอน รายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร เพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยกำหนดขอบเขตและเนื้อหา ให้ครอบคลุมจุดมุ่งหมายตามที่ต้องการ คือ ปัญหาการเรียนทั้ง 4 ด้าน

5. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะเพิ่มเติม พร้อมทั้งแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วทั้งหมด 40 ข้อ ไปเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ จำนวน 3 ท่าน คือ

6.1 อาจารย์พาสนา ชลบุรีพันธ์

ศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

6.2 อาจารย์ศิรินันท์ สามัญ

ศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

6.3 อาจารย์พิเชษฐ์ ยังตรง อาจารย์ 3 ระดับ 8

โรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องแล้ว คัดเลือกแบบสอบถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องที่มีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไป ได้ข้อสอบถาม จำนวน 36 ข้อ

8. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำไปให้ประธานควบคุมสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง เมื่อเรียบร้อยแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบางบ่อวิทยาคม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน ให้ตอบแบบสอบถามระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2546 - 30 พฤศจิกายน 2546 เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ให้ครบจำนวนข้อที่ต้องการ

9. วิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach - ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 200) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.94

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังผู้อำนวยการโรงเรียน ในสหวิทยาเขตวิทยปการ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 4 โรงเรียน

2. นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนะนำตัว ไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองที่โรงเรียนมัธยมศึกษา ในสหวิทยาเขตวิทยปการ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 4 โรงเรียน ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 279 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามได้รวม 273 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer Plus) โดยได้ดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ปัญหาการเรียนของนักเรียน ในรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการงานอาชีพ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จากแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การประเมินความคิดเห็นของเบสท์ แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	มีปัญหามาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีปัญหาปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการงานอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ ตามตัวแปร คือ เพศ โดยใช้ค่าทดสอบค่าที (t - test)

4. วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการงานอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม โครงการงานอาชีพ ที่เลือกปฏิบัติ และมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงการงาน เป็นการทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One -Way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ

5. รวบรวมปัญหาอื่น ๆ และข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาการปฏิบัติงานโครงการงานอาชีพ นำเสนอข้อมูลในรูปความถี่

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปราชญ์ จังหวัดสมุทรปราการ สรุปผลได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ นักเรียนจำนวน 273 คน ปรากฏผลดังนี้

1.1 เพศ เป็นนักเรียนหญิง จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 58.2 และนักเรียนชายจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 41.8

1.2 ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 1.00 - 1.99 จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.99 จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 64.1 และผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 3.00 - 4.00 คิดเป็นร้อยละ 58

1.3 โครงงานอาชีพที่เลือกปฏิบัติ นักเรียนเลือกปฏิบัติโครงงานอาชีพธุรกิจมากที่สุดจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 รองลงมาคือ โครงงานอาชีพคหกรรม จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 โครงงานอาชีพคอมพิวเตอร์ จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 และโครงงานอาชีพอุตสาหกรรม จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5

1.4 มุลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงงาน มุลเหตุจูงใจที่นักเรียนเลือกปฏิบัติโครงงานมากที่สุดคือ เลือกด้วยตนเอง จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 70.3 รองลงมาคือ เลือกเพราะครูผู้สอน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 เลือกตามเพื่อน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 11.4 และน้อยที่สุดคือ เลือกเพราะผู้ปกครอง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5

2. ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปราชญ์ จังหวัดสมุทรปราการ ด้านเนื้อหารายวิชา ด้านผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน โดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ พบว่า

2.1 ด้านเนื้อหารายวิชา พบว่า นักเรียนมีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ด้านผู้เรียน พบว่า นักเรียนมีปัญหาการเรียนโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการเรียนการสอน พบว่า นักเรียนมีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ การจัดทัศนศึกษาพานักเรียนไปดูการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการหรือท้องถิ่นยังไม่เพียงพอ ส่วนข้ออื่นๆ มีปัญหาในระดับปานกลาง

2.4 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน พบว่า นักเรียนมีปัญหาการเรียนโดยรวมอยู่ใน

ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่เป็นปัญหาอยู่ในระดับมากคือ โรงเรียนมีห้องปฏิบัติหรือสถานที่ให้นักเรียนปฏิบัติโครงงานอาชีพน้อย และสภาพและบรรยากาศของโรงเรียนไม่ส่งเสริมในการปฏิบัติโครงงานอาชีพที่เน้นเรื่องบริการและการจำหน่าย ส่วนข้ออื่น ๆ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ ด้านเนื้อหาวิชา ด้านผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน โดยรวมและรายด้าน จำแนกตาม เพศ ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม โครงงานอาชีพที่เลือกปฏิบัติ และมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงงาน ปรากฏผลดังนี้

3.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านเนื้อหาวิชา นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านผู้เรียนและด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนนักเรียนมีปัญหาการเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.3 นักเรียนที่เลือกปฏิบัติโครงงานต่างกัน มีปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3.4 นักเรียนที่มีมูลเหตุจูงใจในการเลือกปฏิบัติโครงงานต่างกัน มีปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีปัญหาการเรียนด้านเนื้อหาวิชาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่เลือกปฏิบัติโครงงานอาชีพเพราะผู้ปกครองมีปัญหาการเรียนโดยรวมแตกต่างจากนักเรียนที่เลือกปฏิบัติโครงงานอาชีพเพราะครูผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. รวบรวมปัญหาอื่น ๆ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของปัญหาการเรียนรายวิชา การปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ จากข้อคำถามปลายเปิด ปรากฏดังนี้

4.1 ปัญหาอื่น ๆ ในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ข้อที่นักเรียนมีความถี่ของปัญหาสูงสุด คือ นักเรียนขาดความสามัคคีในกลุ่ม จำนวน 48 คน และรองลงมาคือการจัดตารางเรียนควรเป็นช่วงเช้าต่อบ่าย จำนวน 32 คน ค้นหาข้อมูลในโครงการที่ทำยาก ข้อมูลมีน้อย จำนวน 26 คน ขาดงบประมาณในการทำโครงการ จำนวน 25 คน และ ตลาดในการจำหน่ายผลผลิตมีน้อยและแคบ จำนวน 19 คน

4.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ข้อที่นักเรียนเสนอแนะมากที่สุด คือ โรงเรียนควรมีสถานที่ อุปกรณ์ให้เพียงพอกับความต้องการ จำนวน 63 คน รองลงมาคือ ควรจัดหาสถานที่ในการจำหน่ายผลผลิตให้เหมาะสมและแน่นอน จำนวน 25 คน ควรเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมให้เหมาะสม จำนวน 20 คน โรงเรียนควรจะสอบถามข้อมูลกับนักเรียนก่อนว่ามีความสนใจ มีความถนัดด้านใดก่อนแล้วพิจารณาเพื่อที่จะเปิดโครงการตามความสนใจ จำนวน 20 คน และ ควรมีการจัดให้เรียนโครงการอาชีพในระดับชั้นอื่น ๆ บ้าง จำนวน 13 คน

การอภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลจากการศึกษาปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหารายวิชา ด้านผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านเนื้อหาวิชา นักเรียนมีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ มีเนื้อหาในการเรียนทางด้านวิชาการค่อนข้างน้อย เน้นการปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะทางอาชีพมากกว่า ซึ่งเวลาในการเรียนในแต่ละครั้งนักเรียนจะไม่ได้นั่งเรียนต่อเนื่องกันนานเกินไป ซึ่งการนั่งเรียนเนื้อหาหรือทฤษฎีนานเกินไปจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเครียดและขาดความสนใจได้ ประกอบกับเนื้อหาวิชาที่ใช้ในปัจจุบันสามารถปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ผู้ปกครองและท้องถิ่นได้ง่าย และเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักการค้นคว้าอย่างอิสระ วางแผน และปฏิบัติโครงการตามสภาพความพร้อมของตนเองและสมาชิก จึงมีปัญหายุ่งยากอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วินัย สายหงษ์ (2545 : 93) พบว่า หลักสูตรควรยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น มีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เลิศ เรื่องสิทธิมนุษย (2545 : 68)

ที่ศึกษา ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏ เพชรบุรีพบว่า การเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี ในสถาบันราชภัฏ เพชรบุรี นักศึกษามีปัญหาด้านหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านผู้เรียน นักเรียนมีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานแบบกลุ่ม มีโอกาสเสนอความคิดเห็นและวิเคราะห์ข้อมูล วางแผนการปฏิบัติงานและนำไปปฏิบัติร่วมกันกับกลุ่ม เมื่อมีการแข่งขันระหว่างกลุ่ม ทำให้นักเรียนมีความพยายามในการทำโครงการ และปัญหาด้านเศรษฐกิจของไทยในปัจจุบัน ค่าครองชีพของประชาชนสูงขึ้น ทำให้นักเรียนมีปัญหาในเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียนเพราะนักเรียนต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติโครงการเองทั้งหมด ไม่มีงบประมาณสนับสนุนจากส่วนอื่น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทศนีย์ พิศาลรัตนคุณ (2536 : 89) ที่ได้ศึกษาปัญหาการเรียนของนิสิตปริญญาโท สาขาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่า นิสิตปริญญาโท มีปัญหาการเรียนด้านผู้เรียนสูงสุดในเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียนที่มากเกินไป ทั้งนี้เนื่องมาจากลักษณะของบางวิชาจำเป็นต้องไปทัศนศึกษา และค่าใช้จ่ายในการถ่ายเอกสาร ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการลงทะเบียนการเรียนและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เมธี ฉายอรุณ (2536 : 143) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาในการเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยช่างกล ปทุมวัน สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษาขาดเงินเรื่องค่าใช้จ่ายในการเรียน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วัชรพงษ์ กิจระภูมิ (2545 : 59) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตวังไกลกังวล พบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านผู้เรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนมีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนและครูที่ปรึกษาโครงการได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนอย่างมีขั้นตอนและต่อเนื่องตามสภาพความพร้อมของนักเรียน นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ (2536 : 143) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเฉพาะงานช่างในกลุ่มการงานอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พบว่า นักเรียนที่กำลังเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เฉพาะผู้ที่กำลังเรียนวิชาโครงการ เฉพาะงานช่าง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีปัญหาด้านการวางแผนการสอนและด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง คือ ให้นักเรียนคิดสร้างโครงการเอง ให้นักเรียนวางแผนปฏิบัติโครงการเอง การให้นักเรียนรายงานความก้าวหน้า การปฐมนิเทศ การวัดผลให้ครอบคลุมอุปนิสัย ขบวนการและโครงการสำเร็จ นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการวัดและประเมินผลพร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์ในการเก็บคะแนน และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สวณีย์ จงเจริญ (2545 : 74) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนวิชาการบัญชี 1 ของ

นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี สาขาวิชาศิลปศาสตร์ โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา ที่พบว่า ผู้เรียนมีปัญหาด้านผู้สอนและวิธีการสอนอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน นักเรียนมีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ รายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพนักเรียนต้องมีการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อผลิตสินค้าและบริการตามขั้นตอนการปฏิบัติให้ได้ผลผลิตออกมาจำหน่ายและให้บริการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเวลาในการปฏิบัติจะพร้อม ๆ กันทำให้มีจำนวนคนมาก แต่สถานที่ อุปกรณ์และเทคโนโลยีที่ทันสมัยมีไม่เพียงพอกับจำนวนที่ต้องการ ประกอบกับสถานศึกษาเองก็ยังขาดงบประมาณการสนับสนุนด้านนี้ การผลิตผลงานออกมาอย่างมีคุณภาพและการดำเนินงานมีประสิทธิภาพทำได้ค่อนข้างจำกัด ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ยุทธพงษ์ ไกยวรรณ (2539 : 128) ที่ศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาโครงการเฉพาะงานช่างในกลุ่มการงานอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) พบว่า นักเรียนที่กำลังเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เฉพาะผู้ที่กำลังเรียนวิชาโครงการ เฉพาะงานช่าง ในโรงเรียนมัธยมศึกษาร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) มีปัญหาด้านการจัดและบริหารโรงฝึกงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ นักเรียนปฏิบัติโครงการตามแผนปฏิบัติโครงการ การเตรียมเครื่องมือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ให้เพียงพอ จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมให้เหมาะสม แบ่งเขตพื้นที่ปฏิบัติโครงการละให้นักเรียนดูแลทำความสะอาดบริเวณปฏิบัติโครงการ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมนึก ดีหะสิงห์ (2546 :78) ได้ศึกษา ปัญหาการเรียนการสอนของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาวิชาเอกธุรกิจศึกษาในโครงการความร่วมมือทางวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับโรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ พบว่า นิสิตมีปัญหาการเรียนการสอนด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากเป็นสถานศึกษาที่เปิดทำการเรียนการสอนใหม่ และนักศึกษามีจำนวนมาก

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตาม เพศ ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม โครงการอาชีพที่เลือกปฏิบัติ และมูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงการอาชีพ อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และนักเรียนชายมีปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มปฏิบัติตามความสมัครใจของนักเรียน และมีการแบ่งงานหรือมีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม การปฏิบัติงานจะมีรูปแบบขั้นตอนในการปฏิบัติไว้ให้เรียบร้อยแล้ว เมื่อให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและเลือกสมาชิกได้แต่ละกลุ่มจะพยายามเลือกสมาชิกที่มีความสามารถ ซึ่งนักเรียนหญิงจะมีความสนใจและมีความพยายามในการปฏิบัติงานมากกว่า มีความขัดแย้งในการ

ทำงานน้อยกว่านักเรียนชาย ทำให้นักเรียนหญิงมีปัญหาในการเรียนน้อยกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เลิศ เรื่องสินภิญญา (2545 : 71) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษา วิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกันมี ปัญหาการเรียนด้านหลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาชายมีปัญหาการเรียนมากกว่านักศึกษาหญิง

2.2 นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีปัญหาการเรียนรายวิชาการ ปฏิบัติงานโครงการอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนไม่ว่าจะมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมสูง ปานกลาง หรือต่ำ จะเป็นผู้ที่มีความตั้งใจในการเรียน ทบทวน ฝึกฝนปฏิบัติ มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายและแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา ประเสริฐศรี (2543 : 67) ที่ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพัฒนชกการเชดพน พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีปัญหาการเรียนโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรพิมล ศรีวิมล (2546 : 95) ศึกษาปัญหาการเรียนของนักเรียนหลักสูตรอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี สาขางานธุรกิจค้าปลีก ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ ตาม ทักษะของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีปัญหาการเรียนแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 นักเรียนที่เลือกปฏิบัติโครงการต่างกัน มีปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงาน โครงการอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า จุดประสงค์ในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการ อาชีพไม่ว่าจะเลือกปฏิบัติโครงการใด ก็ใช้จุดประสงค์เดียวกัน วิธีการวัดและประเมินผลเดียวกัน รูปแบบขั้นตอนและแนวทางในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ได้ถูกกำหนดไว้เป็นแบบเดียวกัน ไม่มีการ วิเคราะห์แยกย่อยเฉพาะโครงการ จะต่างกันเฉพาะผลผลิตที่ออกมาเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงาน วิจัยของ เลิศ เรื่องสินภิญญา (2545 : 72) ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษา วิชาการบริหาร ธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี พบว่า นักศึกษาที่มีโปรแกรมที่ศึกษาต่างกัน มี ปัญหาการเรียนโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 นักเรียนที่มีมูลเหตุจูงใจในการปฏิบัติโครงการต่างกัน มีปัญหาการเรียนราย วิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีมูลเหตุจูงใจในการปฏิบัติโครงการต่างกัน มีปัญหาในการเรียนด้าน เนื้อหาวิชาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่เลือกเพราะครูผู้สอนกับนักเรียนที่เลือกเพราะผู้ปกครอง มีปัญหาการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักเรียนที่เลือกเพราะผู้ปกครองมีปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนที่ เลือกเพราะครูผู้สอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนได้รับอิทธิพลในการตัดสินใจมาจากบุคคลอื่น

(บิดา, มารดา) ดังที่ สุนีย์ สิงหะเชนทร์ (2535 : 43) กล่าวว่า เจตคติของบิดามารดาที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของลูก เช่น บิดามารดา มีเจตคติเจ้าระเบียบจะมีลักษณะระเบียบจัด มีความต้องการให้ทุกสิ่งทุกอย่างเรียบร้อย เป็นระเบียบสะอาดอยู่เสมอ การปฏิบัติตัวเป็นแบบไม่ยืดหยุ่น บิดามารดาจะชี้แจงและตำหนิซ้ำอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ลูกเป็นตามความคาดหวังของตน เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบนี้จะเป็นเด็กที่มีแต่ความผิวดหวังรู้สึกกว่าตนเองไม่มีความสามารถ ปรับตัวเข้ากับคนอื่นยากส่งผลให้เด็กมีปัญหาต่าง ๆ มากกว่าเด็กคนอื่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไปจากการวิจัย

1. จากการศึกษาปัญหาการเรียนด้านเนื้อหาวิชา พบว่า ข้อที่เป็นปัญหาค่อนข้างมากคือระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามที่กำหนดยังไม่เหมาะสม ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้ง ผู้บริหาร ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาควรมีการประชุมเพื่อพิจารณาการกำหนดเวลาที่เหมาะสมสำหรับการเรียน ปรับปรุงเนื้อหาวิชาไม่ให้มากเกินไปเพื่อที่นักเรียนจะได้มีเวลาในการปฏิบัติงานมากขึ้น โดยใช้ข้อมูลจากการปฏิบัติโครงการที่ผ่านมา ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำความรู้ทางด้านทฤษฎีที่ศึกษามายบูรณาการกับกิจกรรมที่จะปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทักษะและการสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพ

2. จากการศึกษาปัญหาการเรียนด้านผู้เรียน พบว่า ปัญหาด้านเศรษฐกิจส่งผลกระทบในเรื่องค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ดังนั้น โรงเรียนควรให้ความสำคัญในเรื่องงบประมาณสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของผู้เรียน อาจจะเป็นในรูปแบบของการให้กู้ยืมหรือการให้สินเชื่อ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติโครงการที่มีคุณภาพและปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น และควรมีการเปิดโครงการที่ปฏิบัติให้หลากหลายเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนได้มากขึ้นเพราะนักเรียนมีความสนใจและความถนัดไม่เหมือนกัน การเริ่มปฏิบัติจากสิ่งที่สนใจจะกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสุข

3. จากการศึกษาปัญหาการเรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า ข้อที่เป็นปัญหามาก คือ การจัดทัศนศึกษาพานักเรียนไปดูการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการหรือท้องถิ่นยังไม่เพียงพอ โรงเรียนควรสนองความต้องการของผู้เรียนโดยมีการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาการปฏิบัติจริงจากสถานประกอบการต่าง ๆ บ้าง เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ แนวคิด หลักการในการปฏิบัติ แลกเปลี่ยนประสบการณ์และนำมาประสบการณ์ที่ได้มาประยุกต์ใช้หรือเพื่อนำมาเปรียบเทียบหรือนำมาใช้ในการปฏิบัติงานจริงของนักเรียน หรืออาจจะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้ดูการปฏิบัติโครงการอาชีพจากโรงเรียนอื่นบ้าง และอีกประการที่ควรพิจารณา คือ การวัดผลและประเมินผลควรเน้นการประเมินตามสภาพจริง วัดผลการเรียนรู้ การปฏิบัติของผู้เรียนตามที่ปรากฏเป็นผลงาน โดยผ่านกระบวนการต่าง ๆ ตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน

4. จากการศึกษาปัญหาการเรียนด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน พบว่า ข้อที่เป็นปัญหา มาก คือ โรงเรียนมีห้องปฏิบัติงานหรือสถานที่ให้นักเรียนปฏิบัติโครงการอาชีพน้อย และสภาพ บรรยากาศของโรงเรียน ไม่ส่งเสริมในการปฏิบัติโครงการอาชีพที่เน้นเรื่องบริการและการ จำหน่าย ดังนั้น ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการจัดหา และให้บริการสิ่งต่างๆ ที่จำเป็นใน การเรียนการสอน อย่างเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณเพื่อ พัฒนา ปรับปรุง ดูแล รักษาวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพพร้อม ใช้งานอยู่เสมอและทำให้การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ มีความปลอดภัยกับนักเรียนมากที่สุด

5. จากการรวบรวมปัญหาอื่น ๆ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของปัญหาการเรียนรายวิชา การปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สห วิทยาเขตวิทยปการ จังหวัดสมุทรปราการ จากข้อคำถามปลายเปิด มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 ปัญหาอื่น ๆ ในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ พบว่า ข้อที่ นักเรียนมีความถี่ของปัญหาสูงสุด คือ นักเรียนขาดความสามัคคีในกลุ่ม อาจารย์ผู้สอนควรมีบทบาทในการจัดการเรียนแบบเน้นกระบวนการประชาธิปไตย คือฝึกให้นักเรียนยอมรับ นับถือ ร่วมมือ แบ่งปันและสร้างสรรค์การปฏิบัติงานด้วยปัญญาระหว่างสมาชิกในกลุ่มให้มากที่สุด จัดการประเมิน โครงการหลากหลาย เน้นความสามารถในการทำงานกลุ่มได้อย่างมีประสิทธิภาพของนักเรียนมากกว่าปริมาณผลผลิตหรือรายได้จากการจำหน่ายที่นักเรียนแต่ละกลุ่มสามารถทำได้

5.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ พบว่า ข้อที่นักเรียนเสนอแนะมากที่สุด คือ โรงเรียนควรมีสถานที่ อุปกรณ์ให้เพียงพอกับความต้องการ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรเตรียมสถานที่ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานให้เพียงพอและเหมาะสมกับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนสร้างผลผลิตที่มีคุณภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพและปัญหาการสอนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของอาจารย์ ที่ปรึกษาโครงการ เพื่อเปรียบเทียบปัญหาของนักเรียนและปัญหาของอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ อาชีพ

2. ควรศึกษาสภาพและปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียน โดยวิธีการอื่น ๆ คือ วิธีการสัมภาษณ์จากผู้เรียน ผู้สอน หรือจากการสังเกต เพื่อทราบข้อมูลเพิ่มเติม

3. ควรศึกษาทัศนคติต่อการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ ผู้ปกครอง และผู้ที่ซื้อผลผลิต

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- จิตติพร สวัสดิ์กำจรพงศ์.(2546).การศึกษาปัญหาการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู
อนุบาลในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร.ปริญญานิพนธ์
กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ฉัตรชัย ใจเย็น.(2544).ประเมินผลความต้องการและปัญหาในการพบกลุ่มของนักศึกษาทางไกล
สายสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย กรมการศึกษานอกโรงเรียน ศึกษากรณี : เขตภาค
กลาง.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก.ถ่ายเอกสาร.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ.(2536). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : ศูนย์
หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชกฤต บุญชูศรี.(2536). การประเมินการจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพ
อิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
ถ่ายเอกสาร.
- ชนากร นครแก้ว.(2536).การประเมินการจัดกิจกรรมตามโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพ
อิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.ขอนแก่น:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
ถ่ายเอกสาร.
- ประภาส ชมภูมิ.(2543). ปัญหาการเรียนของนักศึกษาตามหลักสูตรวิชาชีพพระยาสัน กรมการ
ศึกษานอกโรงเรียนในจังหวัดขอนแก่น.วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.ถ่ายเอกสาร.
- พรนภา บัวมณี.(2546).ปัญหาการเรียนสาขาวิชาการตลาดของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนพณิชยการเพชรบุรีบริหารธุรกิจ.สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- มาลัย สงวนความดี.(2546).ความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มวิชาการเลขานุการ วิทยาลัยพณิชยการ
เชตุพน. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- มนทกานต์ แก้วพฤกษ์.(2543).ปัญหาและแนวทางการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศ
นียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.ถ่ายเอกสาร.

- บุษพงษ์ ไกยวรรณ.(2536).สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงการเฉพาะงานช่างในกลุ่มการงานอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2531). ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ระเบียบ ปัญญาด้วง.(2539).แนวปฏิบัติในการประเมินโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา.วิทยานิพนธ์ กศ.ม. เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา ประเสริฐศรี.(2543) ปัญหาการเรียนของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยพณิชยการเชตุพน. สารนิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ.(2531). หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ:ศึกษาพร.
- เลิศ เรื่องสินภิญญา.(2545).ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาการบริหารธุรกิจ ระดับปริญญาตรี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี. สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา)กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- ไล่ เดชนันทวิทยา.(2542).ปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.ถ่ายเอกสาร.
- วชิร โอภิชากร.(2541).ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจในการเลือกประกอบอาชีพอิสระและการรับรู้ถึงประสิทธิภาพแห่งตนต่อการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.).ปริญญานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- วิจิตร เฟื่องฟูตระกูล.(2545).เหตุผลในการตัดสินใจเรียนกลุ่มวิชาการเลขานุการของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร.สารนิพนธ์ กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- / วชิรินทร์ นพคุณ.(2537).การปฏิบัติงานของโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชุมพร.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.ถ่ายเอกสาร.
- สุบิน ณ อัมพร.(2545).สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก.ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.

- สุรพล เอี่ยมเพชร.(2545).ปัญหาการจัดการโครงการอาหารเสริมสำหรับนักเรียน ของผู้บริหาร
โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบุรี.สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- สุริยา เทพิน.(2544).ปัญหาในการดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางธุรกิจตามทัศนะของนักศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตโชติเวช.สารนิพนธ์ กศ.ม.
(ธุรกิจศึกษา).กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- สำอาน งามวิชา.(2543).การวิจัยธุรกิจศึกษา.กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ✓ อาทิตมา แป้นธัญญานนท์. (2539). สภาพการจัดกิจกรรมตามโครงการการประกอบอาชีพอิสระ
เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.กรุงเทพฯ:บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ถ่ายเอกสาร.
- Campbell,Donald T.(1966).*Experimental and Quasi – Experimental Design for Research*.
Rand McNally College Publishing Company.
- Kerlinger, Fred N. (1973). *Foundation of Behavioral Research*.2ed.HoH,Rinchart and
Winston,Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือ

ที่ ศธ 0519.12/ ๕๔๒๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

13 สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนป้อมนาคราชสวทยานนท์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวราพร เทพาลุน นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์พิเศษฯ ยังคง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวราพร เทพาลุน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-7074032, 3301276

มือถือ 01-3749735

ที่ ศธ 0519.12/๔๐๑๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

/3 สิงหาคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวราพร เทพาลุน นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสภานิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปราการ จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นางสาวพาสณา ชลบุรีพันธุ์ ศึกษาานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษา 1 และ อาจารย์ศิรินันท์ สามัญ ศึกษาานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษา 1 เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ นางสาวราพร เทพาลุน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-7074032, 3301276

มือถือ 01-3749735

ที่ ศธ 0519.12/ 7101

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 ตุลาคม 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบางบ่อวิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาววราพร เทพาลุน นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปราการ จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 50 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ในระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาววราพร เทพาลุน ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-7074032 มือถือ 01-3749735

ที่ ศธ 0519.12/ 7493

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙๙ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหลวงพ่อบ้านคลองด่านอนุสรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวราพร เทพาลุน นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 50 คน ตอบแบบสอบถามปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวราพร เทพาลุน ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-7074032 มือถือ 01-3749735

ที่ ศธ 0519.12/ 74 73

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๔ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนหาดอมราอักษรลักษณ์วิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวราพร เทพาลุน นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 50 คน ตอบแบบสอบถามปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวราพร เทพาลุน ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-7074032 มือถือ 01-3749735

ที่ ศธ 0519.12/ 7493

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๙๙ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสมุทรปราการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวราพร เทพาลุน นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปราการ จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 123 คน ตอบแบบสอบถามปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวราพร เทพาลุน ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ หะวานนท์)
รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-7074032 มือถือ 01-3749735

ที่ ศธ 0519.12/ 7493

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๔ พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย สมุทรปราการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวราพร เทพาดูน นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปราการ จังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 80 คน ตอบแบบสอบถามปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ในระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวราพร เทพาดูน ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-7074032 มือถือ 01-3749735

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ - สกุล		ตำแหน่ง / หน้าที่
1. นางสาวพาสณา	ชลบุรพันธ์	ศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษา 1 จังหวัดสมุทรปราการ วิทยาการอบรมการเรียนรู้การสอนโครงการ
2. นางศิรินันท์	สามัญ	ศึกษานิเทศก์เขตพื้นที่การศึกษา 1 จังหวัดสมุทรปราการ วิทยาการอบรมการเรียนรู้การสอนโครงการ
3. นายพิเชษฐ์	ยังตรง	อาจารย์ 3 ระดับ 8 โรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์ จังหวัดสมุทรปราการ

ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	คำถาม	ผลการตรวจสอบจาก			ค่าเฉลี่ย
		ผู้เชี่ยวชาญ			
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
ด้านเนื้อหาวิชา					
1.	เนื้อหาวิชาโครงการอาชีพกำหนดให้ผู้เรียนต้องศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติด้วยตนเองมากเกินไป	1	1	0	0.67
2.	รายวิชากำหนดเวลาในการปฏิบัติงานตามโครงการน้อยเกินไป	0	1	0	0.33
3.	ผู้เรียนไม่ได้เลือกปฏิบัติโครงการที่มีความถนัด	-1	-1	1	-0.33
4.	ผู้เรียนไม่ได้เลือกปฏิบัติโครงการที่มีความสนใจ	-1	-1	1	-0.33
5.	เนื้อหาในรายวิชาขาดการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรมทางธุรกิจที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง	1	1	0	0.67
6.	เนื้อหาวิชาในรายวิชาไม่ได้บรรจุทักษะที่จำเป็นบางอย่างในการปฏิบัติงานด้านการประกอบการ	1	1	1	1
7.	เนื้อหาในรายวิชาไม่เพียงพอที่จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อระดับสูง	1	1	1	1
8.	ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามที่กำหนดไม่เหมาะสม	1	0	1	0.67
9.	การเรียนโครงการอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ไม่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเล็งเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคต	1	0	0	0.33
10.	โครงการที่เปิดให้นักเรียนเลือกปฏิบัติไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและท้องถิ่น	1	0	1	0.67

ข้อที่	คำถาม	ผลการตรวจสอบจาก ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
ด้านผู้เรียน					
11.	ผู้เรียนขาดความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการเรียน วิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ	1	1	0	0.67
12.	ผู้เรียนไม่เข้าใจลำดับขั้นตอนของการปฏิบัติงานโครง งาน	1	1	0	0.67
13.	ผู้เรียนไม่ได้เลือกปฏิบัติโครงการที่มีความถนัด	1	1	1	1
14.	ผู้เรียนมีความพยายามในการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ น้อย	1	1	0	0.67
15.	จำนวนนักเรียนในกลุ่มมีมากทำให้นักเรียนขาดความสน ใจและไม่ร่วมมือในการปฏิบัติ	0	1	0	0.33
16.	ผู้เรียนมีความแตกต่างกันทางด้านประสบการณ์และ ทักษะในการปฏิบัติงาน	1	1	0	0.67
17.	ปัญหาด้านเศรษฐกิจส่งผลกระทบในเรื่องค่าใช้จ่ายใน การปฏิบัติงานโครงการอาชีพ	1	1	0	0.67
18.	ผู้เรียนไม่ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียน	1	1	1	1
19.	ผู้เรียนไม่กล้ามาขอคำปรึกษาผู้สอนเมื่อไม่เข้าใจขั้นตอน การ ปฏิบัติงาน	1	1	1	1
20.	ผู้เรียนไม่สามารถปฏิบัติงานให้เสร็จได้ตามเวลาที่ กำหนด	1	1	0	0.67
ด้านการเรียนการสอน					
21.	เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ชำนาญงานในท้องถิ่นมาเป็น วิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียนน้อย	1	1	0	0.67
22.	การจัดทัศนศึกษาพานักเรียนไปดูการปฏิบัติงานใน สถานประกอบการหรือท้องถิ่นไม่เพียงพอ	1	1	1	1
23.	ไม่มีการจัดนิทรรศการแสดงความก้าวหน้าทางการ ปฏิบัติงานโครงการอาชีพให้นักเรียนชม	1	1	0	0.67

ข้อที่	คำถาม	ผลการตรวจสอบจาก ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	
ด้านการเรียนการสอน					
24.	การจัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและจำหน่ายผลผลิตที่ได้จากการปฏิบัติงานยังไม่เหมาะสม	1	1	0	0.67
25.	นักเรียนไม่ได้จัดป้ายนิเทศแสดงผลงานที่นักเรียนปฏิบัติ	1	1	0	0.67
26.	ไม่จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพภายในโรงเรียน	1	1	1	1
27.	ไม่จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพภายในโรงเรียน	-1	-1	-1	-1 ซ้ำ
28.	การปฏิบัติงานโครงการอาชีพไม่ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติเท่าที่ควร	1	+1	+1	1
29.	การวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับลักษณะของการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ	1	+1	+1	1
30.	การวิเคราะห์และประเมินโครงการเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงไม่มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ	1	+1	+1	1
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน					
31.	โรงเรียนมีห้องปฏิบัติงานหรือสถานที่ให้นักเรียนปฏิบัติโครงการน้อย	+1	+1	+1	1
32.	สภาพของห้องปฏิบัติงานไม่มีความเป็นระเบียบ เรียบร้อย และไม่ปลอดภัย	+1	+1	0	0.67
33.	วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติงานโครงการและเครื่องมือต่าง ๆ ที่โรงเรียนมีอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ไม่ดี	+1	+1	+1	1
34.	โรงเรียนมีหนังสือ วารสาร สื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานโครงการอาชีพให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมน้อย	+1	+1	+1	1
35.	ไม่มีการสำรวจความพร้อมของโรงเรียนทุก ๆ ด้านก่อนการเปิดสอนโครงการอาชีพ	+1	0	+1	0.67
36.	นักเรียนไม่ได้รับการส่งเสริมด้านงบประมาณจากโรงเรียนให้มีการพัฒนา ปรับปรุง โครงการอาชีพที่ประสบ	+1	+1	0	0.67

ข้อที่	คำถาม	ผลการตรวจสอบจาก ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย
		ท่านที่	ท่านที่	ท่านที่	
		1	2	3	
ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน					
37.	นำวิทยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการถ่ายทอดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานน้อย	+1	0	+1	0.67
38.	สภาพและบรรยากาศของโรงเรียนไม่ส่งเสริมในการปฏิบัติโครงการอาชีพที่เน้นเรื่องการบริการและการจำหน่าย	+1	+1	0	0.67
39.	นักเรียนไม่ได้รับความสะดวกในการใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ที่จำเป็น	+1	+1	0	0.67
40.	บุคลากรในโรงเรียน ท้องถิ่น ให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติงานโครงการอาชีพเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคตน้อย	+1	+1	+1	1

ภาคผนวก ค.
แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร
จังหวัดสมุทรปราการ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ
2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาในการเรียนของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหารายวิชา ด้านผู้เรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ลักษณะแบบสอบถาม เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด
 - ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาอื่น ๆ และข้อเสนอแนะในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ (ช 041)
3. ในการตอบแบบสอบถามนี้ ขอให้โปรดตอบทุกข้อ และขอให้นักเรียนให้ความเห็นตามความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อจะได้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการจัดการเรียนสอนและพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาต่อไป
4. ข้อมูลใด ๆ ที่นักเรียนได้ระบุไว้ในแบบสอบถามนี้จะถือเป็นความลับ และขอรับรองว่าจะไม่มีผลใดๆ ทั้งสิ้นต่อการเรียนการสอนของนักเรียน
5. ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งในความร่วมมือของนักเรียนที่ได้สละเวลาในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้

(นางสาววรพร เทพาลุน)

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัญหาการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงงานอาชีพ ของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ปรางกร
จังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 1 แบบสำรวจข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียน
มากที่สุด

1. เพศ

- () ชาย
() หญิง

2. ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม

- () ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 1.00 - 1.99
() ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 2.00 - 2.99
() ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม 3.00 - 4.00

3. โครงงานอาชีพที่เลือกปฏิบัติ

- () โครงงานคอมพิวเตอร์
() โครงงานคหกรรม
() โครงงานอุตสาหกรรม
() โครงงานธุรกิจ

4. มูลเหตุจูงใจที่เลือกปฏิบัติโครงงาน

- () เลือกด้วยตนเอง
() เลือกตามเพื่อน
() เลือกเพราะผู้ปกครอง
() เลือกเพราะครูผู้สอน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาในการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตวิทย์ประชากร จังหวัดสมุทรปราการ ทั้งหมด 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาของรายวิชา ด้านผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน

คำชี้แจง พิจารณาข้อความแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนมากที่สุด

คะแนน	5	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	มีปัญหามาก
คะแนน	3	หมายถึง	มีปัญหาปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด

ข้อ	ปัญหาการเรียน	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
1.	ด้านเนื้อหาของรายวิชา รายวิชาโครงการกำหนดให้ผู้เรียนต้องศึกษาค้นคว้า และปฏิบัติด้วยตนเองมากเกินไป					
2.	เนื้อหาในรายวิชาขาดการปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรมทางธุรกิจที่สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง					
3.	เนื้อหาในรายวิชาไม่ได้บรรจุทักษะที่จำเป็นบางอย่างในการปฏิบัติงานด้านการประกอบการ					
4.	เนื้อหาวิชาไม่เพียงพอที่จะเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อระดับสูง					
5.	ระยะเวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติตามที่กำหนดไม่เหมาะสม					
6.	การเรียนโครงการอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ไม่มีส่วนส่งเสริมให้ผู้เรียนมองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพในอนาคต					
7.	โครงการที่เปิดให้นักเรียนเลือกปฏิบัติไม่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และท้องถิ่น					

ข้อ	ปัญหาการเรียน	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
ด้านผู้เรียน						
8.	ผู้เรียนขาดความเข้าใจเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการเรียนวิชาการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ					
9.	ผู้เรียนไม่เข้าใจลำดับขั้นตอนของการปฏิบัติงานโครงการ					
10.	ผู้เรียนไม่ได้เลือกปฏิบัติโครงการที่มีความถนัด					
11.	ผู้เรียนไม่ได้เลือกเรียนโครงการที่มีความสนใจ					
12.	ผู้เรียนมีความพยายามในการปฏิบัติงานโครงการอาชีพน้อย					
13.	ผู้เรียนมีความแตกต่างกันทางด้านประสบการณ์และทักษะในการปฏิบัติงาน					
14.	ปัญหาด้านเศรษฐกิจส่งผลกระทบในเรื่องค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานโครงการอาชีพ					
15.	ผู้เรียนไม่ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมนอกชั้นเรียน					
16.	ผู้เรียนไม่กล้ามาขอคำปรึกษาผู้สอนเมื่อไม่เข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงาน					
17.	ผู้เรียนไม่สามารถปฏิบัติงานให้เสร็จได้ตามเวลาที่กำหนด					
ด้านการเรียนการสอน						
18.	เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ชำนาญงานในท้องถิ่นมาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียนน้อย					
19.	การจัดทัศนศึกษาพานักเรียนไปดูการปฏิบัติงานจริง ในสถานประกอบการหรือท้องถิ่นยังไม่เพียงพอ					
20.	ไม่มีการจัดนิทรรศการแสดงความก้าวหน้าทางการปฏิบัติงานโครงการอาชีพให้นักเรียนชม					
21.	การจัดให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและจำหน่ายผลผลิตที่ได้จากการปฏิบัติงานยังไม่เหมาะสม					
22.	นักเรียนไม่ได้จัดป้ายนิเทศแสดงผลงานที่นักเรียนปฏิบัติ					

ข้อ	ปัญหาการเรียน	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
23.	ด้านการเรียนการสอน ไม่จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนวิชาการ ปฏิบัติงานโครงการอาชีพภายในโรงเรียน					
24.	การปฏิบัติงานโครงการอาชีพไม่ได้เปิดโอกาสให้ นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติ					
25.	การวัดและประเมินผลไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของการเรียนรายวิชาการปฏิบัติงานโครงการ อาชีพ					
26.	การวิเคราะห์และประเมินโครงการเพื่อการพัฒนา และปรับปรุงไม่มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ					
27.	ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน โรงเรียนมีห้องปฏิบัติงานหรือสถานที่ให้นักเรียน ปฏิบัติโครงการน้อย					
28.	สภาพของห้องปฏิบัติงานไม่มีความเป็นระเบียบ เรียบร้อย และไม่ปลอดภัย					
29.	วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ปฏิบัติงานโครงการและเครื่อง มือต่าง ๆ ที่โรงเรียนมีอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ไม่ดี					
30.	โรงเรียนมีหนังสือ วารสาร สื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานโครงการอาชีพให้นักเรียนได้ศึกษาค้น คว้าเพิ่มเติมน้อย					
31.	ไม่มีการสำรวจความพร้อมของโรงเรียนทุก ๆ ด้านก่อนการเปิดสอนโครงการอาชีพ					
32.	นักเรียนไม่ได้รับการส่งเสริมด้านงบประมาณจาก โรงเรียนให้มีการพัฒนา ปรับปรุง โครงการอาชีพ ที่ประสบผลสำเร็จ					
33.	นำวิทยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการถ่ายทอดความรู้ เพื่อเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานน้อย					
34.	สภาพและบรรยากาศของโรงเรียนไม่ส่งเสริมใน การปฏิบัติโครงการอาชีพที่เน้นเรื่องบริการ และการจำหน่าย					

ข้อ	ปัญหาการเรียน	ระดับปัญหา				
		5	4	3	2	1
35.	ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน นักเรียนไม่ได้รับความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ และเครื่องมือต่าง ๆ ที่จำเป็น					
36.	บุคลากรในโรงเรียน ท้องถิ่น ให้การสนับสนุนและ ส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติงานโครงการอาชีพเพื่อ เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพในอนาคตน้อย					

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาววราพร เทพาลุน
วันเดือนปีเกิด	25 มีนาคม 2515
สถานที่เกิด	อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	600/4 หมู่ 13 ตำบล คลองด่าน อำเภอ บางบ่อ จังหวัด สมุทรปราการ 10550
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 5 เจ้าหน้าที่พัสดุโรงเรียน
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนหลวงพ่อบ้านคลองด่านอนุสรณ์ ตำบล คลองด่าน อำเภอ บางบ่อ จังหวัด สมุทรปราการ 10550
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2534	ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนภูเวียงวิทยาคม
พ.ศ. 2538	(ศศ.บ) การจัดการทั่วไป สถาบันราชภัฏเลย
พ.ศ. 2547	กศ.ม.(ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ